

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ 15—31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1909 | ΑΡΙΘΜΟΣ 974

Η ΠΛΗΓΟΜΕΝΗ ΠΑΤΡΙΣ

ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΓΑΛΛΟΝ θρόνον τῆς δόξης τῆς, μέσα εἰς τὰ Ἡλύσια τῆς ἀθανασίας τῆς, ἐκεῖ ὅπου τόσους τώρα αἰῶνας ἐπλανᾶτο τὸ ὄνειρον ἐνὸς θριάμβου καὶ τὸ θαῦμα μιᾶς πρωτοφανοῦς εἰς τὸν κόσμον θαλασσίας νίκης, εἰς τὸν βωμὸν αὐτὸν τὸν ἱερόν, τὸν ἄσπιλον, ἐπληρώθη ἡ Ἑλλάς τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ τοῦ Ἀριστείδου.

Ἐκεῖ ἀκριβῶς, ὅπου ἄλλοτε εἶχαν κατασιγήσει τὰ πολιτικὰ πάθη, ἐκεῖ ὅπου ἡ Ἑλλάς ἢ σπαρασσομένη καὶ διηρημένη ἐσωτερικῶς ἀδελφώνετο, ἐκεῖ ὅπου ὁ Θεμιστοκλῆς ἐκυπτε τὸν υἱχένα ἔτοιμος νὰ δεχθῇ καὶ τὰ ραπίσματα ἀκόμη τοῦ Εὐρυβιάδου, ἐκεῖ ὅπου ὁ Ἀριστείδης ὁ ἀδικημένος δίκαιος ἔτεινε χεῖρα συνεργασίας εἰς τὸν αἰώνιον ἀντίπαλόν του, ἐκεῖ ὅπου ἔχουν συγκεντρωθεῖ ὅλαι αἱ μεγάλαι ἀνιμνήσεις τοῦ παρελθόντος καὶ ὅλαι αἱ μεγάλαι ἀρεταὶ τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, ἐκεῖ προχθές οἱ σημερινοὶ Ἑλληνες ἐπλήγωσαν, αἵματοκύλισαν τὴν πατρίδα των

Ὡς νὰ μὴν τὴν ἔφθανε ἡ ἐξάντλησις καὶ ὁ μαρasmus εἰς τὸν ὅποιον τὴν ἐκατήντησαν αὐτὰ τὰ παιδιὰ τῆς, ὡς νὰ μὴ τῆς ἔφθαναν τὰ ραπίσματα τῶν πολυειδῶν βαρβάρων καὶ ἐκείνων ποῦ αὐτὴ ἐπολίτισε καὶ ἐκείνων ποῦ τὴν ὑπεδούλωσαν, ὡς νὰ μὴ τῆς ἔφθανε τὸ ἀκάν-

θινο στεφάνι τῶν τελευταίων τῆς ἐξευτελισμῶν, ἔπρεπε νὰ συρθῇ αἵματοκυλισμένη μέσα εἰς τὴν γαλανὴν θάλασσαν, ποῦ κρύπτει τὰ ωραιότερα τρόπαια τῆς διεθνοῦς ἐκπολιτιστικῆς νίκης τῆς.

Ἄλλὰ τί ἔγεινε λοιπὸν ὁ πατριωτισμός, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἀρχαὶ κατερρίφθησαν, στέμματα ὠχρίασαν, νόμοι ἐλησμονήθησαν; Τί ἔγεινε ὁ πατριωτισμός, ὁ ὁποῖος ἐδικαιολόγησε μιᾶν ἐπανάστασιν, πρὸς τὴν ὅποιαν ὅλοι ἐστράφησαν ὡς πρὸς τὸ μαγικὸν ἄστρον, ποῦ θὰ μᾶς ὠδηγοῦσεν εἰς τὴν σωτηρίαν! Τί ἔγεινε ὁ πατριωτισμός, ὁ ὁποῖος ἠλέκτριζε τελευταίως τόσα στήθη, ἀδέλφωνε ἀδυνάτους καὶ ἰσχυροὺς, ἐσκόρπιζεν ἐνθουσιασμοὺς καὶ ἐφώτιζε μὲ τὰ ωραῖα χρώματα τῆς ἐλπίδος τὸ μέλλον;

Δὲν μᾶς ἔμεινε λοιπὸν ἀπὸ τὴν κληρονομικότητα τῆς φυλῆς τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον τὰ ἐλαττώματα καὶ αἱ ἀδυναμίαι καὶ τὰ πολιτικὰ μίση καὶ ὁ ἐμπαθῆς ἐγωισμός! Καὶ ἀπέναντι ἐνὸς τόσοῦ μεγάλου κινδύνου, τὸν ὅποιον κυλούμεθα νὰ ἀντιμετωπίσωμεν, ἀπέναντι μιᾶς πραγματικῆς ἀνορθώσεως, τὴν ὅποιαν ὀφείλαμεν ὅλοι νὰ ἐπιδιώξωμεν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκρίζωθουν μερικαὶ παλαιαὶ ρίζαι τοῦ κακοῦ, νὰ γεννηθῇ ἡ ἐμπιστοσύνη, νὰ προλαμβάνωνται αἱ ἐκρήξεις τῶν παθῶν, νὰ σταματᾷ ἐγκαίρως τὸ κακόν, καὶ νὰ ἐμποδίζεται ὅτι δὲν ὀφείλει νὰ συμβαίη.

Μερικαὶ ἐπαναστάσεις εἶναι ὡς μερικαὶ καλαὶ πυρκαϊαί. Καταστρέφουν, ἀλλὰ καὶ καθα-

ρίζουν. Καίουν τὰ εὐθραυστα καὶ τὰ ἀδύνατα, ἀλλ' ἀφίνουν ὀρθὰ τὰ δυνατά, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα τὸ δεξιὸν χέρι τοῦ ἀρχιτέκτου ὑψώνει ἔπειτα νέας καὶ ὠραίας οἰκοδομάς. Ἡ ἐπανάστασις μας αὐτὴ φαίνεται ὅτι δὲν ἦτο καλὴ πυρκαϊά. Διότι δὲν ἔκαυσε ὅλα τὰ πολὺ παλῆα καὶ τὰ πολὺ ἐτοιμόρροπα καὶ τὰ πολὺ σαπημένα καὶ σκουλκιασμένα μέρη τῆς παλῆας οἰκοδομῆς τοῦ ἔθνους.

Καὶ δι' αὐτὸ τὰ σκουλίκια ἐπρόβαλαν τόσον γρήγορα τὰ ἀπαίσια στόματά των καὶ ἔπλεξαν τὸν φαρμακερὸν ἴσθον τοῦ χιτῶνος τοῦ Νέσσου, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἀνεφλέχθη καὶ ἐπυρπολήθη τὸ ἐξητλημένον σῶμα τῆς πατρίδος.

Καὶ τώρα, πονεμένη, μὲ γύρω τῆς εἰς ράκη καταματωμένα τὴν ἀλουργίδα μιᾶς μεγάλης δόξης, ἀπογοητευμένη εἰς τὰς τελευταίας τῆς ἐλπίδας, μάρτυς καὶ θῦμα παραφρόνων παιδιῶν, ἔχει ἀνάγκη στοργῆς, ἢ ὅποια νὰ ὑπερβαίνει κάθε θυσίαν καὶ ἀνταπαρνήσεως, ἢ ὅποια νὰ ὑπερβαίνει κάθε ἡρωϊσμόν.

Ἵπάρχουν ἀρὰ γε οἱ ἔτοιμοι νὰ τὴν ἀγαπήσουν τόσον, ὥστε νὰ κάμουν τὸν πόνον τῆς πόνου των καὶ τὰς πληγὰς τῆς πληγὰς των καὶ νὰ ζητήσουν τὴν θεραπείαν τῆς; Ἵπάρχουν ἐκεῖνοι ὅπου ἀδελφωμένοι, χωρὶς ἐγωισμόν καὶ ἰδιοτέλειαν καὶ ὀπισθοβουλίαν, ὡς ἔμπειροι ἰατροὶ, θὰ τὴν βάλουν ἐπάνω εἰς τὸ ἀνατομικὸν μάρμαρον καὶ θὰ κόψουν κάθε σαπημένον μέλος τῆς καὶ θὰ καυτηριάσουν μὲ καμένο σίδηρο κάθε πληγὴν καὶ θὰ τὴν ἀπολυμάνουν ἀπὸ κάθε μόλυσμα; Ἵπάρχουν ἐκεῖνοι, ποὺ θὰ ζητήσουν καὶ θὰ εὐρουν τὰς πηγὰς πάλιν τῆς παλαιᾶς πηγῆς τῆς ἀθανασίας, διὰ νὰ τὴν ποτίσουν καὶ τὴν ἀναστήσουν καὶ τὴν ἀναδείξουν μητέρα ὠραίαν καὶ μεγάλην, ὅπως ἦταν ἄλλοτε;

Οἱ παλαιοὶ εἶχαν τοὺς χρησμοὺς καὶ τοὺς μάντις καὶ τὰς Πυθίας, ποὺ τοὺς ἐπανεφέραν εἰς τὸν ἴσιον δρόμον, ὅταν ἐπαραστράτιζαν καὶ τοὺς ὑπέτασαν εἰς τὰς διαταγὰς καὶ τὰς σκέψεις τῶν ἰσχυρῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀναλάβει τὸ τεράστιον ἔργον τῆς κατασκευῆς μιᾶς μεγάλης πατρίδος.

Σήμερον ὅπου ἡ ἐπιβολὴ καὶ ἡ ποίησις τῶν χρησμῶν καὶ ἡ δύναμις τῶν Πυθίων ἐξέλιπε, πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ καὶ νὰ εὐρεθῇ ἡ πειθαρχικὴ δύναμις, ἢ ὅποια θὰ ἔχη τὰς πηγὰς τῆς εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀνταπαρνήσιν καὶ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην, διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ὡς χρησμός καὶ νὰ κυριαρχήσῃ ὡς νόμος πίστεως.

Μὲ τὸν νόμον αὐτὸν τῆς πίστεως μία πτωχὴ καὶ ἀγράμματος βοσκοπούλα τῆς Γαλλίας ἢ Jeanne d'Arc, ἔσυρει ὀπίσω ἀπὸ τὸν λευκὸν

ἵππον τῆς ἑνα ὀλόκληρον λαὸν μὲ βασιλεῖς καὶ στρατάρχας, ὑπακούοντας εἰς τὰς διαταγὰς τῆς καὶ ἔσωσε τὴν Γαλλίαν.

Ἡ ψυχολογικὴ στιγμή τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο ὅμοια μὲ τὴν ἰδικὴν μας σήμερον. Τριγυρισμένη ἀπὸ κινδύνους, πληγωμένη ἀπὸ τὰ γενναιότερα καὶ ἡρωικώτερα, ἴσως, τέκνα τῆς, ἢ Ἑλλάς πρέπει νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν δυνάμιν τῆς διὰ νὰ σωθῇ. Ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς δὲν ἠμπορεῖ φεῦ! νὰ τὴν ἠλεκτρίσῃ καὶ νὰ τὴν πειθαρχίσῃ πλέον. Σήμερον χρειάζεται ὁ Τυρταῖος, ὁ ὁποῖος θὰ γίνῃ γίγας, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν, διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ ἠλεκτρίσῃ καὶ δυναμώσῃ τὸ πληγωμένον καὶ ἀφανισμένον σῶμα τῆς πατρίδος.

K. ΠΑΡΡΕΝ

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΙΣ ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Τελευταίως ἡ ἀνθρωπότης ἐπιζητεῖ τὴν κατάκτησιν τῶν ἀέρων μὲ τόσῃν ἐπιμονῇν, ὥστε νὰ φαίνεται ἐπιτυγχάνουσα τὸν πόθον τῆς τοῦτον. Ὁ Μπλεριώ καὶ ὁ Delagrange εἶναι ἕως τώρα οἱ μεγαλύτεροι κύριοι τοῦ ἀέρος, καὶ ἔλυσαν σχεδὸν τὸ ζήτημα τῶν πολιορκιῶν διὰ τῆς ἀεροπλοΐας.

Αἱ γυναῖκες εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀεροπλοΐας, ὅπως ἄλλως τε εἰς ὅλα τὰ ζητήματα ἀκολουθοῦν κατὰ βῆμα τοὺς ἀνδρας. Δὲν εἶναι δὲ μόνον αἱ γυναῖκες τῶν ἡμερῶν μας, αἱ συνειθισμένοι εἰς τὴν γυμναστικὴν καὶ χειραφετημένοι ἀπὸ τὴν ζωὴν, αἱ ὅποια ἀψηφοῦν τοὺς κινδύνους τοῦ ἀεροπλάνου. Πρὸ ἐνὸς περιόπου αἰῶνος, ὅταν ἡ ἀνθρωπότης ἐπάλασε μὲ τὰ ἀερόστατα ἢ Ἐλίζα Garnerin ἀνῆρχετο εἰς τὸν ἀέρα τὴν 28 Μαρτίου 1802.

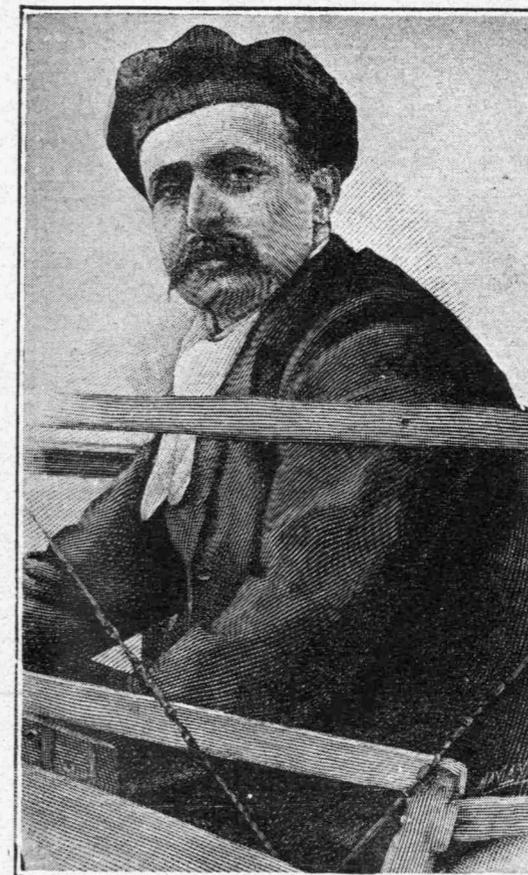
Ἡ πρώτη Ἀγγλὶς ἀεροναύτης εἶναι ἡ κ. Sage, γυναῖκα θαυμασίας καλλονῆς ἥτις μὲ πολυτελῆ ἐνδυμασίαν τῆς ἐποχῆς ἠκαλούθησε πρὸ ἑκατὸν χρόνων τὸν ἀνδρα τῆς ἀνὰ τὸ ἐναέριον ταξίδι του. Ἡ λαίδη Scheley, τοῦ μεγάλου Ἀγγλοῦ ποιητοῦ εἶχεν ἐκολουθήσει τὸν σύζυγόν τῆς εἰς τὸ ἀερόστατον Mascote. Ὁ Γίγας ἀερόστατου τοῦ 1863 διήνυσε 640 χιλιόμετρα, ὅτε συνεπεῖα φρικτῆς καταιγίδος παρεσύρθη εἰς τὸ δάσος τοῦ Nierbourg. Ἡ κ. Nadar σύζυγος τοῦ ἀεροναύτου εἶχε περιπλεχθῆ εἰς τὰ σχοινιά, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ χάσῃ οὔτε στιγμὴν τὴν ψυ-

χραιμίαν τῆς, εἰς ἣν ὠφείλε τὴν σωτηρίαν τῆς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν σημερινῶν ἀεροναυτῶν γυναικῶν εἶναι μέγας. Κατὰ τὴν ὁμολογίαν δὲ τῶν παραλαμβανόντων αὐτὰς εἰς τὰς ἐναερίουσ πτήσεις, αἱ γυναῖκες δεικνύουν πολὺ περισσότερον θάρρος ἀπὸ τοὺς διὰ πρώτην φοράν ἵπταμένους ἀνδρας.

Μόνον εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ Πόλου δὲν ἐξέδραμον ἀκόμη γυναῖκες. Εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ Σάκλετον εἰς τὸν ἀνταρκτικὸν πόλον εἶχε ζητήσῃ νὰ λάβῃ μέρος αὐτὴ ἢ ἀδελφὴ τοῦ πλοιάρχου μὲς Sacleton. Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ἔγινε δεκτὴ ἢ αἰτησίς τῆς, καὶ ὅτι ὁ ἀδελφός τῆς ἠρνήθη μετ' ἐπιμονῆς νὰ τὴν πάρῃ μαζὴν του.

Τώρα ὅπου ὁ Σάκλετον ἐπέστρεψε καὶ ἡ ἀδελφή του εἶδε τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῶν ἐξερευνητῶν, καὶ ἔμαθε τὰς κακουχίας των ἐπαρηγορήθη, διότι δὲν τοὺς ἠκούλουθησε. Δὲν λυπούμαι λέγει δι' ἄλλο, παρὰ διότι δὲν εὐρέθην πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ μου τὴν στιγμὴν, ὅπου ἐνέπηξε τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν εἰς τὸ σημεῖον τοῦ μαγνητικοῦ πόλου εἰς τὸ ὁποῖον πᾶσα μαγνητικὴ βελὸν κλίνει κατακορύφως. Ὁ Σάκλετον, εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ μὴν ἔχη ἀντίπαλον εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ Ἀνταρκτικοῦ Πόλου, ὅπως ἔχη ὁ Κούκ τὸν Πήρυ εἰς τὸν Ἀρκτικόν.

Ο ΜΠΑΡΙΩ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Τὸ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ τῶν νάνων εἰς τὸ Παρίσι. Τὸ ἀπείρωσ μικρὸν εἰς τὸ ἀπείρωσ μεγάλο. Κάτι ὅσων τοὺς μνημυδόνας ἐπάνω εἰς τὸ γιγάντειον σῶμα τοῦ Ἡρακλέους. Οἱ δυστυχησμένοι αὐτοὶ μικροὶ ποὺ ἀλλοῦ ἠμποροῦσαν νὰ κτίσουν τὴν πόλιν των, νὰ μεταφέρουν βωμοὺς καὶ ἐστίας, νὰ ἰδρῦσουν θέατρα, νὰ ἐξασκοῦν τὰς τέχνας καὶ τὰς βιομηχανίας καὶ τὸ ἐμπόριόν των παρὰ εἰς τὸ Παρίσι.

Τώρα μὴν ὑποθέσετε ὅτι ἡ φύσις ὑπῆρξε τόσον ἀδικος, ὥστε νὰ ἔχη εἰς τὰς μυριάδας ὑποδιαιρέσεις τῶν ἀνθρωπίνων καὶ ζωικῶν φυλῶν καὶ φυλὴν νάνων. Αὐτὸ θὰ ἦτο μεγάλη ἀτέλεια καὶ ἀδυναμία τῆς. Καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ δύναμις καὶ ἡ τελειότης τῆς περὶ τὴν ἀρμονικὴν δημιουργίαν εἶναι ἀπέραντος. Καλλιτέχνις πρώτης γραμμῆς ἔχει ὅλας τὰς ἀδυναμίας τῶν αἰσθητικῶν. Καμμιὰ φορά, παραστρατίζει δηλαδὴ καὶ αὐτὴ, ἔτσι ἀπὸ ἰδιοτροπίαν ξεχνᾷ κάθε κανόνα ἀναλογίας καὶ δημιουργεῖ τέρατα.

Μεταξὺ τῶν πλέον κανονικῶν ἐν τῇ δυσαναλογίᾳ τεράτων τῆς εἶναι καὶ οἱ νάνοι. Ἀνθρωποι τέλειοι, οἱ ὁποῖοι ἀργὰ καὶ ποὺ ξεφυτρώ-

νουν μέσα εἰς ρωμαλέας οἰκογενείας, εἰς ἰσχυρὰς καὶ ἀκμαίας φυλάς. Καρποὶ μεγάλων δένδρων, ποὺ ἐνῶ ἔχουν μέσα των τέλειον ζωικὸν ὄργανισμόν, ὅμως δὲν ὀριμάζονται, δὲν μεγαλοῦν, δὲν ἀναπτύσσονται ποτέ.

Ἄνδρες ἐξήντα ἐτῶν ποὺ ἔχουν τὸ ἀνάστημα παιδιῶν τεσσάρων καὶ γυναῖκες πενήντα μὲ κτενίσματα πυργωτά, στήθια τεράστια, ὕψηλές ὅσων παιδιὰ τριῶν χρόνων.

Τώρα πῶς εὐρέθησαν τριακόσια ἕως τετρακόσια τέτοια τέρατα, ποὺ ἀνῆκουν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη καὶ εἰς ὅλας τὰς φυλάς, συγκεντρωμένα εἰς τὸ Παρίσι; Πῶς εἶχαν τὴν φιλοδοξίαν νὰ ἐκλέξουν τὴν πλέον πολυτελῆ χώραν τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἰδρῦσουν εἰς αὐτὴν πατρίδα; Πῶς ἐσυνενοήθησαν ἀπὸ τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς γῆς, αὐτὸ εἶναι ἔργον τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιχειρηματικότητος, τῆς ὁμοταξίας μιᾶς ἄλλης κατηγορίας τεράτων, ποὺ ἐφεύραν τὸ μέσον νὰ ἐκμεταλλεύωνται κάθε ἀνθρωπίνην δυστυχίαν. Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν οἱ ἐπιχειρηματῆται ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον σκληροὶ ἀπὸ ἐκείνους ἐξαφνα, οἱ

ὅποιοι φορτώνουν μέσα εἰς ἕνα καρτσάκι ἕνα ἀνάπηρον καὶ τὸν περιφέρουν εἰς τοὺς δρόμους, ζητοῦντες ἐλθμοσύνην. Ἐδῶ ἡ συγκέντρωσις τῶσων ὁμοιοπαθῶν εἰς τὴν δυστυχίαν προξενεῖ ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν. Ἐξαφνα τὸ κοριτσάκι τῶν δέκα ἔξ ἑτῶν ποῦ θὰ ἦτο ὁ περίγελως τῶν συνομηλικῶν της, εἰς ἐξοῦσεν εἰς τὴν οἰκογενεῖάν της, τώρα ἐδῶ μέσα εἰς τὰ κορίτσια καὶ τοὺς νέους, ποῦ ἔχουν τὰς ἰδίας ἀναλογίας σωματικῆς κατασκευῆς, εἶναι εὐχαριστημένη, ὅπως εἶναι ἴσος πρὸς ἴσον. Ἐχει τὰς φίλας καὶ τοὺς φίλους της, ἔχει τὰς ἐλπίδας καὶ τὰ ὄνειρα τῆς ἡλικίας της, ἔχει τὰ φλέτ της καὶ τοὺς μικροσκοπικοὺς ἔρωτάς της.

Διότι δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ πτερωτὸ παιδί τῆς Ἀφροδίτης πέρνει κάποτε τὸ φύσημά του καὶ μέσα εἰς τὸν Ζωολογικὸν Κήπον τοῦ Παριζίου. Καὶ ὅπως ζευγαροῦναι τὰ διάφορα τετράποδα καὶ δίποδα ζῶα καὶ πουλιά, ποῦ ζοῦν μέσα εἰς τὴν κατάφυτον καὶ ἀνθοστολισμένην αὐτὴν ἔκτασιν, ἀπαράλλακτα θερμαίνει καὶ τὰ στήθη ὄλων αὐτῶν τῶν μικροσκοπικῶν κοριτσιῶν καὶ παλληκαριῶν.

Αὐτὴν τὴν σκέψιν ἔκαμνα, ἐνῶ ἔβλεπα μὲν μικρὴ δέκα ὀκτὼ χρόνων, ἡ ὁποία μοῦ ἔφθανε μόλις ἕως τὰ γόνατα, ἐνδυμένην ὠραία, ντε κολτέ, μὲ κοσμήματα ποῦ ἀστραπταν εἰς τὸ στήθος καὶ τὰ χέρια της, νὰ χαριεντίζεται μὲ τὸν μικροσκοπικὸν ἀρχιμουσικὸν τοῦ θεάτρου τῶν ὁ ὁποῖος ἦτο ἕνα δάκτυλο μόλις ὑψηλότερός της. Ἐκεῖνος μὲ τὸ φράκο του ἐπάνω εἰς ἕνα πάλλευκο ὑποκάμισο, μὲ ἕνα λευκὸ γαρύφαλο εἰς τὴν κομβιοδόχην, μὲ μαλλιά ξαιθὰ μακρὰ, ὡς καλλιτέχνης ποῦ ἦτο. καὶ μὲ ψηλὸ καπέλλο, τῆς ὠμιλοῦσε διαρκῶς μὲ τόσην ζέσιν καὶ πάθος. ποῦ δὲν ἀπαντοῦν σήμερα εἰς τοὺς φυσικοὺς ἀνθρώπους, ὅταν ἐρωτεύωνται.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ ἐρωτικὸν αὐτὸ διῶ, ἠρώτησα τὴν μικρὰν ποίας ἡλικίας ἦτο. Μοῦ ἀπήντησεν ὅτι ἦτο δέκα ὀκτὼ ἑτῶν, ὅτι ἦτο ἡ ὑψίφωνος τοῦ θεάτρου τῶν, ὅτι ὁ κύριος ἦτο ὁ ἀρχιμουσικός. . . . .

Καὶ φίλος σου, τὴν διέκοψα, γελῶσα — "Ὁ! θὰ μὲ πάρῃς. Θὰ παιδρευθῶμε γρήγορα Ἐπιμένει τόσον, μοῦ εἶπε. Ὅστε θὰ τὸν προτιμήσω ἀπὸ τὸν Φρίτς, ὅπου μὲ ἀγαπᾶ ἀπὸ πέρυσιν.

Εἶσαι λοιπὸν κακὴ, τῆς εἶπα, ἀφοῦ προτιμᾷς αὐτόν. . . .

— Ὁ Φρίτς εἶναι Γερμανὸς καὶ θὰ θέλῃ νὰ ἐργάζωμαι εἰς τὸ νοικοκυρεῖο. Αὐτὸς εἶναι καλλιτέχνης καὶ τοῦ ἀρκεῖ νὰ παίζω εἰς τὸ θέατρον, μοῦ εἶπε. Ἐπειτα αὐτὸς εἶναι ὠραῖος καὶ ὁ Φρίτς εἶναι ἀσχημὸς.

Εἰς τὰ ὀλίγα αὐτὰ λόγια κλείονται ὅλα τὰ

αἰσθήματα καὶ αἱ ἀδυναμίαι καὶ τὰ πάθη τοῦ μικροκόσμου αὐτοῦ. Ἡ μικρούλα, ἂν καὶ ἦτο ἀκόμη συγκινημένη ἀπὸ τὰς ζωνρὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης τοῦ φίλου της, ὅμως δὲν ἐξέχασε νὰ μὲ ἐρωτήσῃ ἂν εἶχα πληρώσει τὰ εἴκοσι λεπτὰ διὰ τὸ κάθισμα. εἰς τὸ ὅποιον εἶχα καθίσει. Τῆς ἀπήντησα ὅτι δὲν εἶξευρα ὅτι ἔπρεπε νὰ πληρώσω

Δὲν σᾶς ἔδωκαν τιμολόγιον εἰς τὴν εἴσοδον, μοῦ εἶπε. Δὲν γίνεται. Καὶ ἐφώνησεν ἀμέσως τὸν μικροσκοπικὸν ἀστυφύλακα, ὁ ὁποῖος ἐφρουροῦσε τὰ καθίσματα. Αὐτὸς εὐγενέστατος ὡς Ἑγγλέζος, ποῦ ἦτο, ἔφερε τὸ χέρι εἰς τὸ κέπι του, μὲ ἐχαιρέτισε, μοῦ ἔδωκεν ἕνα χαρτάκι διπλοτύπου καὶ εἰσέπραξε τὰ εἴκοσι λεπτὰ τοῦ καθίσματος.

Ἴδου μέσα εἰς ὀλίγας στιγμὰς ἡ εἰκὼν εἰδυλίου καὶ μιᾶς φορολογικῆς ἐφαρμογῆς αὐστηροτάτης. τὴν ὁποίαν θὰ ἐφθονοῦσε σήμερον ὁ κ. ὑπουργὸς μας τῶν Οἰκονομικῶν. Ἡ ὑψίφωνος τοῦ θεάτρου κατόπιν μιᾶς ἐρωτικῆς διαχύσεως, ὑπερασπιζομένη τὰ συμφέροντα τῆς μικροσκοπικῆς πόλεως καὶ ἐπαναφέρουσα τὸν φρουρὸν τῶν εἰσπράξεων εἰς τὰ καθήκοντά του

Καὶ φαίνεται ὅτι αἱ εἰσπράξεις ὑπὸ τοιαύτην αὐστηρότητα ἀλληλεγγύης πηγαίνουν περίφημα. Οἱ μικροσκοπικοὶ ἄνθρωποι, ἂν καὶ ἀνήκουν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη καὶ ὀμιλοῦν διαφόρους γλώσσας, ὅμως συνεννοοῦνται θαυμάσια καὶ κάμνουν χρυσῆς δουλειᾶς. Ἡ λογικὴ τῶν εἰς τὴν κατανομήν τῶν ἐπαγγελμάτων, εἰς τὰς δημοσίας θέσεις, εἰς τὴν τάξιν, τὴν καθαριότητα καὶ τὴν καλλισθητικὴν τῆς πόλεως τῶν ἀρχιτεκτονικῆν εἶναι μοναδική. Ἄν καὶ ζοῦν μέσα εἰς τὸν ἀπέραντον κλιματολογικὸν κήπον καὶ γειτονεοῦν μὲ ἕνα σωρὸ ἄλογα ζῶα, ὅμως τιμοῦν μὲ τὸ παραπαῖω τὸ ἀνθρώπινον εἶδος. τοῦ ὁποῖου ἀντιπροσωπεύουν τὴν μικροτέραν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν ἀτελεστεράν κλίμακα.

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι κανεὶς μεγάλος καὶ τέλειος ἄνθρωπος δὲν φαίνεται νὰ τοὺς διευθύνῃ. Ἐξω ἀπὸ τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως τῶν ὑπάρχοντων δύο ἀστυφύλακες ἀληθινοί, μεγάλοι, σωστοί. Ἐπίσης τὰ εἰσιτήρια τῆς εἰσοδῶν δίδονται ἀπὸ ἕνα ὑπάλληλον, τὸν ὁποῖον ὅμως φαίνεται νὰ ἐξελέγῃ ἕνας γέρον νάνος, ποῦ μοιάζει ὡς χιμπατζῆς.

Μέσα μόνον τῶν εἰς ὅλα καὶ δι' ὅλα. Τὰ σπιτάκια τῶν ἀραδεασμένα ἐπάνω εἰς δρόμους χαραγμένους, εἰς πλατείας, εἰς λεωφόρους μὲ μικρὰ πάρκα. δειδροστοιχίας, μὲ δένδρα ἐπίσης μικρά. Χαμηλούτσικα, καθαρὰ, εἰς ὠρισμένην ἀπόστασιν τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὥστε νὰ ἀερίζονται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη. Ἡ πρόσοψις ὄλων

χρησιμεύει ὡς σαλονάκι ἐκθέσεως, ὑψωμένο ἕνα μέτρο ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν, ὥστε οἱ ἐπισκέπται νὰ τοὺς βλέπουν εἰς τὰς κινήσεις καὶ τὰς ἀσχολίας τῶν καθ' ὅλον τῶν τὸ ὕψος. Μία σκάλα κουκλίτικη, πορτίτσες μικρές, ἐπιπλα μικρῶν παιδιῶν. Μέσα εἰς τὰ ἑκατὸ περίπου σπίτια, ὑπάρχουν καὶ μερικὰ ἀληθινὰ νοικοκυριά. Τὸ σπίτι τῶν μαρκισίων: Εἶναι τὸ γεροντότερο ζευγάρι, ὁ σύζυγος ἐβδομήντα ἑτῶν, ἡ σύζυγος ἐξήντα ὀκτώ. Καὶ οἱ δύο πάσχουν ἀπὸ ὑπερσαρκίαν καὶ παρουσιάζουν ἀηδὲς θέαμα στιβαγμένων σαρκῶν ἐπάνω εἰς τόσον μικρὸν σκελετόν. Ἡ μαρκησία φορεῖ μεταξωτὸ φόρεμα ρυθμοῦ Μαριίας-Ἀντοανέττας καὶ δακτυλίδια πολύτιμα εἰς ὅλα τὰ δάκτυλά της. Ὁ μαρκησίος φορεῖ ἔμπρὸς εἰς τὴν ἐξωγκωμένην ὡς ἐτοιμογέννου γυναικὸς κοιλίᾳ του γελέκι μεταξωτὸ *sanlaiste*, μὲ χονδρὴ χρυσὴ ἀλυσίδα. φορτωμένην *brelots*, μαύρη ρεντιγκότα καὶ καπνίζει ποῦρο. Νομίζω ὅτι τὸ ἀπαίσιον αὐτὸ ζευγάρι εἶναι ἡ ἀνωτάτη ἀρχὴ τῆς πόλεως. Ὑπηρετοῦνται ἀπὸ ἕνα μεσήλικα ὑπηρέτην τῶν ἰδίων μὲ αὐτοὺς διαστάσεων, καὶ μὲ κόκκινον γελέκι μὲ χρυσᾶ κουμπιά, καὶ ἀπὸ μικροσκοπικὴν νέαν ἡ ὁποία σερβίρει τὸ τσαΐ, μέσα εἰς ἀσημένιο σερβίτσιο. Ἡ μαρκησία μὲ δέκα πιέτες σαρκὸς κάτω ἀπὸ τὸ πλαδαρὸ σαγόνι της μασσᾶ μὲ λαιμαργίαν μεγάλης φέτες κέικ καὶ ψωμάκια ἀλοιμμένα μὲ βούτυρο καὶ μὲ μέλι. Εἶναι ἀληθινὸς μαρκησίος αὐτὸς, μοῦ λέγει ἡ μικροσκοπικὴ ὀδηγὸς μου, ἡ ὁποία πωλεῖ κάρτες μὲ τῆς εἰκόνες τῶν καὶ ἡ ὁποία μοῦ ἐξηγεῖ ὡς εἶδος *ci erone* τὰ τῆς μικρᾶς χώρας τῶν. Εἶναι ἀπαισίως ἀσχημὴ ἡ μικρὴ αὐτὴ, ἀλλὰ πολὺ ἔξυπνη καὶ συμπαθητικὴ Ὅσοι δὲν εἶναι ὑπανδρευμένοι ζοῦν μεταξὺ τῶν γυναικῶν μὲ γυναικᾶς καὶ ἄνδρες μὲ ἄνδρας. Ἐξαφνα οἱ ὁμοεθνεῖς, γάλλοι μὲ γάλλους, γερμανοὶ μὲ γερμανοὺς, ρώσσοι μὲ ρώσσους. Ἄν δὲν τοὺς συνδέουν δεσμοὶ αἵματος, τοὺς συνδέει ὅμως μεταξὺ τῶν, ἡ κοινὴ καταγωγὴ, ἡ γλώσσα, τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα.

Ὑπάρχουν μεταξὺ αὐτῶν μερικοὶ νέοι χαριτωμένοι. Ἐξαφνα οἱ ἀμαξηλάται τῶν μικροσκοπικῶν κουπέ καὶ τράμ, μὲ τὰς στολὰς καὶ τὰ ψηλὰ καπέλλα τῶν, ποῦ τοποθετοῦν τὰ μικρὰ παιδιὰ εἰς τὰ ἀμάξια τῶν καὶ τοὺς κάμνουν τὸν γύρον τῆς πόλεως. Τὰ ἄλογά τῶν νάνα καὶ αὐτὰ, οἱ ἐπιβάται τῶν μικροί, αὐτοὶ καλοκαμωμένοι καὶ σοβαροὶ παρουσιάζουν μίαν ὠραίαν εἰκόνα.

Οἱ ἡθοποιοί, ἡ ὀρχήστρα, τὸ θέατρον, ὅλα κοκκλίτικα.

Αἱ κυραὶ τῶν ἐμπορικῶν ποῦ πωλοῦν διάφορα κομψοτεχνήματα καὶ πλέκουν συγχρόνως ὠραία

O DELAGRAUGE

μάλλινα τρικό. Τὸ ταχυδρομεῖον, τὸ τηλεγραφεῖον καὶ τὸ τηλεφώνον τῶν ὑπηρετούμενα ἐντελῶς ἀπὸ μικροσκοπικὰ κορίτσια. Ἐκεῖ οἱ νάνοι ἄνδρες δὲν διεκδικοῦν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τὸ ψωμί τῶν καὶ τὸ τηλεγραφικὸν χειριστήριον. Τὶ μεγάλοι νάνοι, δὲν εἶναι ἀλήθεια ;

K. PAPPEN

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Τώρα ποῦ πνέει ἀπὸ παντοῦ ἄνεμος ἀνορθώσεως, τώρα ποῦ ὀλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι αἰσθανόμεθα ὅτι πταίμεν διὰ τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκειται σήμερον ἡ πατρίς μας, εἶναι ὑποχρέωσις καὶ καθήκον νὰ ἐξετάσῃ ὁ καθεὶς εἰς τὸν κύκλον του, τί ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ διὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ νὰ συνέλθῃ, νὰ ἀνακτήσῃ τὸν πολύτιμον καιρὸν, ὅπου ἔχασε, καὶ τὰς δυνάμεις ποῦ ἀδίκως καὶ ἀσκοπῶς ἐσπαταλήθησαν ἕως σήμερα.

Ἄλλὰ διὰ τὴν ἐπιτύχωμεν εἰς τοῦτο ἀνάγκη νὰ σχηματίσωμεν μίαν ἰδέαν σαφῆ τοῦ τί εἶναι πατρίς. Διότι πατρίς δὲν θὰ εἴη ἁπλῶς Ἑλλάς διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ Γαλλία διὰ τοὺς Γάλλους. Πατρίς δὲν θὰ εἴη μόνον τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖται ἢ ἰδία γλῶσσα καὶ ὑπάρχουν αἱ αὐτὰ παραδόσεις τοῦ παρελθόντος, αἱ αὐτὰ συνήθειαι, οἱ αὐτοὶ νόμοι. Πατρίς θὰ εἴη μία μεγάλη οἰκογένεια. Μεγάλη τόσον, ὥστε νὰ περιλαμβάνη πολλὰς χιλιάδας καὶ πολλὰ ἑκατομμύρια ψυχάς.

Ἡ οἰκογένεια αὐτὴ ἂν καὶ σκορπισμένη εἰς μεγάλην ἔκτασιν, ἂν καὶ ἔχη παιδιὰ καὶ ἀδελφία ποῦ δὲν γνωρίζονται μεταξύ των, ἂν καὶ ἔχη μέλη δυνατὰ καὶ ἀδύνατα, καλὰ καὶ κακά, πλούσια καὶ πτωχά, δὲν διαφέρει δι' αὐτὸ καθόλου ἀπὸ τῆς συνειθισμένης πολυμελῆς οἰκογενείας, αἱ ὁποῖαι τὴν ἀπαρτίζουν καὶ τῶν ὁποίων μέλη εἶναι ὁ καθεὶς καὶ ἡ κάθε μὲν ἀπὸ ἡμῶν.

Δὲν ἔχομεν παρὰ τὴν ἀγαπῶμεν γύρω μας ἓνα βλέμμα, νὰ ψυχολογήσωμεν τὸν ἑαυτοῦς μας καὶ τοὺς ἰδικούς μας, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τὴν οἰκογένειαν μας διὰ τὴν ἐννοήσωμεν τὴν ἀλήθειαν αὐτήν. Ἐξαίρετα ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μας εἶναι οἱ φυσικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς οἰκογενείας, εἰς τοὺς ὁποίους ὅλοι ὀφείλομεν σέβας καὶ ὑποταγήν, διότι αὐτοὶ φροντίζουν νὰ μᾶς ἀνατρέφουν, νὰ μᾶς ἐκπαιδεύουν, νὰ προσφυλάτουν τὴν ὑγίαν μας, νὰ ὑπερασπίζονται καὶ νὰ προστατεύουν, μὲ μίαν λέξιν τὴν ζωὴν μας. Αὐτοὶ μᾶς βοηθοῦν, εἰς τὸ νὰ μανθάνωμεν γράμματα, ἐπιστήμας, τέχνας, καὶ νὰ ἐξασφαλίσωμεν ἓνα μέλλον εὐτυχισμένον καὶ ἐντιμον.

Ἄλλὰ ἄρα γε ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μας θὰ ἠμποροῦσαν νὰ μᾶς παρέχουν ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα, ἂν δὲν εἶχαν πατρίδα καὶ ἂν δὲν ἦσαν μαζὴ μὲ ἡμᾶς μέλη τῆς μεγάλης αὐτῆς οἰκογενείας; Ἡ πατρίς εἶναι ἐκεῖνη ποῦ ἰδρύει σχολεῖα, πανεπιστήμια, πολυτεχνεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα σπουδάζομεν. Ἡ πατρίς εἶναι ἐκεῖνη, ὅπου φροντίζει νὰ προστατεύη τὰ συμφέροντα μας, ὅπου ἐμπνέει τοὺς κακοὺς νὰ μᾶς βλέπουν, ὅπου μᾶς παρέχει ὅλα τὰ μέσα νὰ γίνωμεν καλοὶ καὶ τίμιοι ἄνθρωποι.

Εἰς ἀντάλλαγμα ὅλων αὐτῶν ἡ πατρίς ζητεῖ ἀπὸ ἡμῶν ὅ,τι ζητοῦν ἀκριβῶς ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα εἰς μίαν οἰκογένειαν. Πρῶτον ἀγάπην μεταξύ ὅλων τῶν μελῶν τῆς. Ἐπειτα ἐργασίαν ἀνάλογον πρὸς τὰς δυνάμεις τοῦ καθενὸς καὶ τρίτον πειθαρχίαν. Ἡ ἀγάπη οὐσιμαίνει τοὺς δεσμώτας, τοὺς ἀδελφικούς, ἐξουδετερώνει τὰς κοινωνικὰς ἀποστάσεις, φέρει τοὺς δυνατοὺς πρὸς τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς πλουσίους πρὸς τοὺς πτωχοὺς, τοὺς καλοὺς πρὸς τοὺς κακοὺς. Διότι ὅπως

εἰς μίαν οἰκογένειαν ὑπάρχουν καλοὶ καὶ κακοὶ φύσεις, παιδιὰ ἐργατικά καὶ ὀκνηρά, ἔξυπνα καὶ κουτά, ὑπομονητικά καὶ ἐυερέθιστα ἀπαράλλακτα καὶ εἰς τὴν μεγάλην οἰκογένειαν τῆς πατρίδος ὑπάρχουν οἱ καλοὶ καὶ οἱ κακοί, τὰ μέλη αὐτὰ τὰ ἴδια τῶν διαφόρων οἰκογενειῶν.

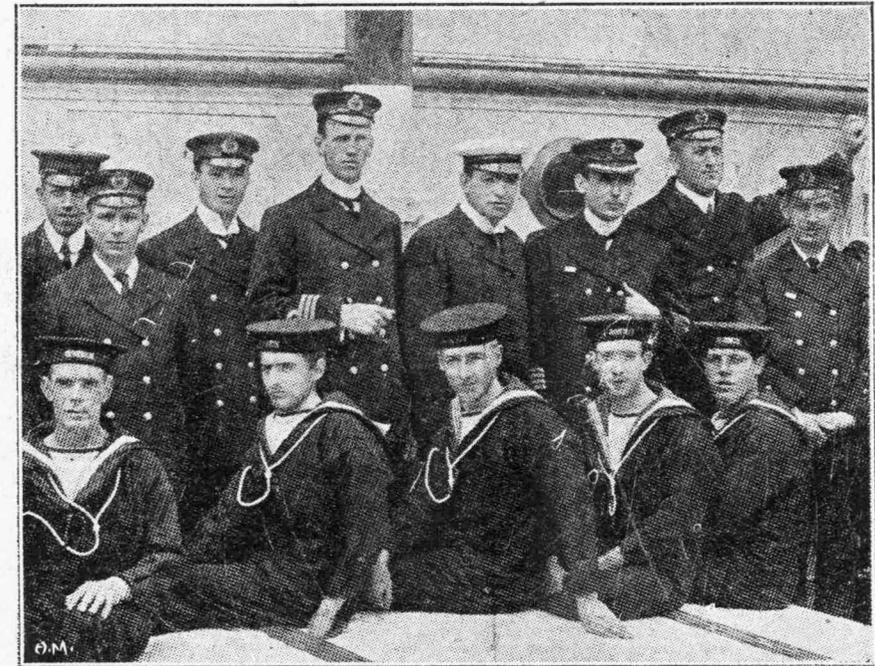
Μὲ τὴν ἀγάπην οἱ καλοὶ μεταβάλλουν τοὺς κακοὺς, οἱ πλούσιοι βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς οἱ δυνατοὶ τοὺς ἀδυνάτους. Μὲ τὴν ἐργασίαν ὅλοι προάγονται, ὅλοι εὐτυχοῦν, ὅλοι ἐξασφαλίζουν τὸ μέλλον. Ἄλλὰ ὅπως εἰς μίαν οἰκογένειαν ὁ καθεὶς ἐργάζεται σύμφωνα μὲ τὰς δυνάμεις του καὶ τὴν εὐφυίαν του καὶ τὴν δύναμιν τοῦ νοῦ καὶ τῶν χειρῶν του, ἀπαράλλακτα καὶ εἰς τὴν πατρίδα ὁ καθεὶς ἐργάζεται εἰς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀναλογοῦν μὲ τὰς δυνάμεις του καὶ μὲ τὴν φυσικὴν ἢ πνευματικὴν ἰκανότητά του.

Ἡ πειθαρχία εἰς τὴν οἰκογένειαν κρατεῖ τὸν καθένα εἰς τὴν θέσιν του καὶ εἰς τὸ ἔργον του, εἶναι ὁ νόμος ὁ ὁποῖος κανονίζει τὰς σχέσεις τῶν γονέων πρὸς τὰ παιδιὰ καὶ τῶν παιδιῶν πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ μεταξύ των δίκαια καὶ ἁρμονικὰ πρὸς τὸ συμφέρον ὅλης τῆς οἰκογενείας. Ἡ αὐτὴ πειθαρχία ὀφείλει νὰ ἐπικρατῇ καὶ εἰς τὰς σχέσεις τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος, οἱ ὁποῖοι κανονίζουν τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ καθενὸς χωριστὰ καὶ ὅλων μαζή.

Ὅπως δὲ εἰς μίαν οἰκογένειαν, ὅταν ὁ καθεὶς ἀρνήται νὰ κάμῃ τὸ ἔργον ποῦ τοῦ ἀνατίθεται, καὶ τὰ παιδιὰ κλέπτουν τοὺς γονεῖς καὶ τὸ σπῆτι των διὰ τὴν σπαταλοῦν τὸν πλοῦτον των, εἰς διασκορπίσεις καὶ κακὰς πράξεις ἡ οἰκογένεια καταστρέφεται καὶ ἐρημόνεται, ἀπαράλλακτα καὶ ἡ πατρίς ἀπὸ τὴν ὁποίαν λείπει ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ὑπακοή εἰς τοὺς νόμους, κλέπτεται δὲ καὶ ληστεύεται ἀπὸ τὰ ἴδια παιδιὰ τῆς, καταστρέφεται, ἐρημόνεται καὶ ὑποδουλόνηται εἰς τοὺς ἐχθρούς τῆς.

Σήμερον δυστυχῶς τὴν εἰκόνα αὐτὴν τὴν λυπηρὰν παρουσιάζει ἡ πατρίς μας. Καὶ δι' αὐτὸ πταίομεν ὅλοι, τόσον οἱ ἄρχοντες, ὅσον καὶ ὁ λαός, τόσον οἱ ἄνδρες ὅσον καὶ αἱ γυναῖκες. Διότι ἀφοῦ παραδεχόμεθα ὅτι ἡ γυναῖκα εἰς τὴν οἰκογένειαν, εἶναι ἐκεῖνη ποῦ ἀνατρέφει τὸ παιδί τῆς καλὰ ἢ κακά, καὶ εἶναι γνωστόν, ὅτι ἂν τὸ τρέφῃ μὲ καλὸ γάλα καὶ εἰς τακτικὰς ὥρας καὶ δόσεις ὅπου πρέπει, θὰ κάμῃ τὸ σῶμα του γερὸ καὶ δυνατό, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι μὲ τὴν καλὴν ἀνατροφήν καὶ τὸ καλὸν παράδειγμα μορφώνει καὶ τὴν ψυχὴν του καλὴν καὶ δυνατὴν.

Ὡστε διὰ τὰ πρῶτα τοῦλάχιστον χρόνια τῆς ζωῆς εὐθύνεται ἡ γυναῖκα διὰ τὴν ἀνατροφήν

Ἡ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΑΚΑΕΤΩΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΣ

τῶν παιδιῶν τῆς. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ μικρὰ χρόνια ἀποκτᾷ ὁ ἄνθρωπος τὴν συνήθειαν νὰ ζῆ, εἴτε καλὰ εἴτε κακὰ, καὶ ὅταν μεγαλώσῃ γι' αὐτὸ τὰ παιδιὰ ὅταν γίνονται ἄνδρες καὶ γυναῖκες μεγαλώνουν μέσα των καὶ ἡ καλὴ ἢ κακὴ συνήθειαι ποῦ ἀπέκτησαν εἰς τὰ μικρὰ των χρόνια ἀπὸ τῆς μητέρας των.

Ἄν λοιπὸν σήμερον ἡ πατρίς ὑποφέρει ἀπὸ τὰ κακὰ παιδιὰ τῆς, μία μεγάλη αἰτία τοῦ κακοῦ εἶναι αἱ γυναῖκες. Δι' αὐτὸ, ἂν αἱ γυναῖκες δὲν ἀλλάξουν συνήθειαι, ἂν αἱ γυναῖκες δὲν ἀγαπήσουν καὶ δὲν φανατισθοῦν διὰ τὴν πατρίδα των, ὅ,τι ἄλλο καὶ ἂν γείνη δὲν θὰ δυναμώσῃ τέλεια τὴν πατρίδα καὶ τῆς ἀποδώσῃ τὴν ζωὴν ποῦ τῆς φεύγει κάθε μέρα περισσότερο. Καὶ τότε ἡ ἄρρωστη πατρίδα θὰ πεθάνῃ. Καὶ θὰ ἔλθουν πίσω οἱ βάρβαροι καὶ οἱ τύραννοι, ποῦ τὴν εἶχαν ἄλλοτε σκλαβώσει καὶ θὰ σκοτώσουν τοὺς ἄνδρες μας καὶ θὰ δέσουν μὲ ἄλυσίδες τὰ τρυφερὰ χέρια τῶν κοριτσιῶν μας καὶ θὰ ἀλλαξοθρονηκῶσιν τοὺς υἱούς μας καὶ θὰ μᾶς κάμουν δούλες βασιτισμένες καὶ ντροπιασμένες.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

(WAS TREIBT DICH UMHEN)

Γιατί τὴ νύχτα στὸ περιβόλι βγαίνεις,
καὶ τὰ λουλούδια ὅλα ξετρελλαίνεις;
Κοκκίνισε τὸ ρόδο ἀπὸ ἄντροπὴ,
τὸ ἄκακο γιοῦλι τρόμαξε κ' ἐκεῖνο,
κιτρίνισε ὅσον τὸ κερὶ τὸ κρέινο,
τᾶχασε, καὶ δὲν ξέρεαι τί τὰ πῆ.

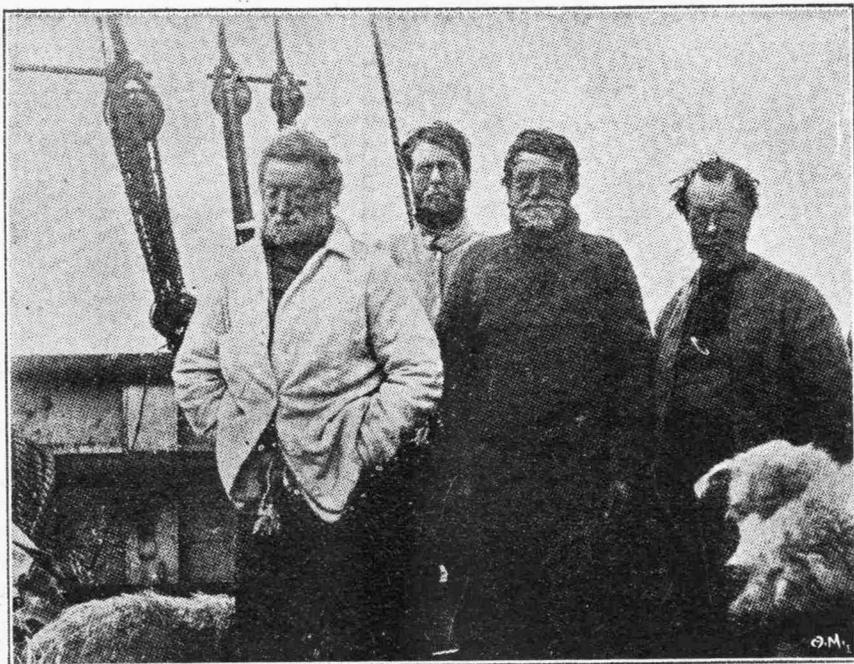
Φεγγάρι, ἔχεις δίκην· ἐγὼ φταίω.
Μὰ τὰ λουλούδια πάλι—σοῦ τὸ λέω,—
παραπολὸν γινῆκαν ντροπαλά.
Ποῦ νᾶξερα, πῶς μ' ἄκουαν ἐμένα,
ὅταν μιλοῦσα λόγια ἐρωτευμένα
μὲ τ' ἄστρα εἰς τὸν οὐρανὸ ψηλά.

(AM LEUCHTENDEN SOMMERMORGEN)

Μέσα ὅς ἀνθισμένον περιβόλι μπηκα
μὰ γλυκεῖαν αὐγοῦλα καλοκαιρινή.
Ἐμιλοῦσαν τ' ἄνθη ὅλα μὲ μὰ γλύκα!...
Ἐγὼ δὲ μιλοῦσα μούλειπε φωνή.

Λένε μεταξύ τους, λέν τὰ λουλουδάκια...
Ὅστερα γυρίζουν, λένε καὶ ὅς ἐμέ:
Μὴ τῆς ἀδελφῆς μας τῆς κρατήσης κάκια
μ' ὅλη σου τὴ λύπη, ἄνθρωπε χλωμέ.

Τραγούδια Ἐρρίκου Χάινε
Κατὰ μετάφρασιν Ἀγγέλου Βλάχου

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΟΝ ΠΟΛΟΝ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

Αἱ μαθήτριά, ἡ Ἄσπασια καὶ ὁ Σωκράτης.

Μελπομένη. Μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποστηθίσω δι' αὔριον ὁλόκληρον τὸ 13ον ἄσμη τῆς Ἰλιάδος. Προτιμῶ νὰ μὴ λάβω μέρος εἰς τὴν ἐορτὴν, παρὰ νὰ ἀποστηθίσω τὸ πλῆθος αὐτῶν στίχων. Σὺ, διδάσκαλε, ποῦ ἐννοεῖς τόσον καλὰ ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι πρὸς μύθη, διὰ τὸν ὑποδεικνύεις εἰς τὸν Περικλέα, ὅτι εἶναι ἀνιάρων καὶ διὰ τοὺς ἀπαγγέλλοντας καὶ διὰ τοὺς ἀκούοντας τὰ ἀτελείωτα αὐτὰ ἄσμη εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Παναθηναίων.

Σωκράτης. Ὅμιλεῖς ὅσαν παιδι ἀνόητο, καὶ ὄχι ὡς κόρη ἀνεπτυγμένη, ἡ ὁποία ζῆ πλησίον εἰς τὴν σοφωτέραν γυναῖκα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἰλιάς δὲν εἶναι παραμῦθι, ὡς νομίζεις. Ἄλλ' οὔτε ἡ ἀπαγγελία τῆς πρέπει νὰ ἦναι ἀνιάρω εἰς τοὺς ἀκούοντας.

Μελπομένη. Ἐνδιαφέρει λοιπὸν τόσον ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ποσειδῶνος διασχίζοντος τὴν θάλασσαν ἐπάνω εἰς τὸ θαλάσσιον ἄρμα του, μὲ τὴν ἀκτινοβολίαν...

Σωκράτης. Τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλλήνος καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ Ἀθηναίου πολίτου ἐνδιαφέρει κάθε ὠραῖον καὶ γραφικόν, εἴτε ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ παρελθόντος παρμένον, εἴτε ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴν. Ἡ Ἰλιάς εἶναι ἡ ἱστορίαν

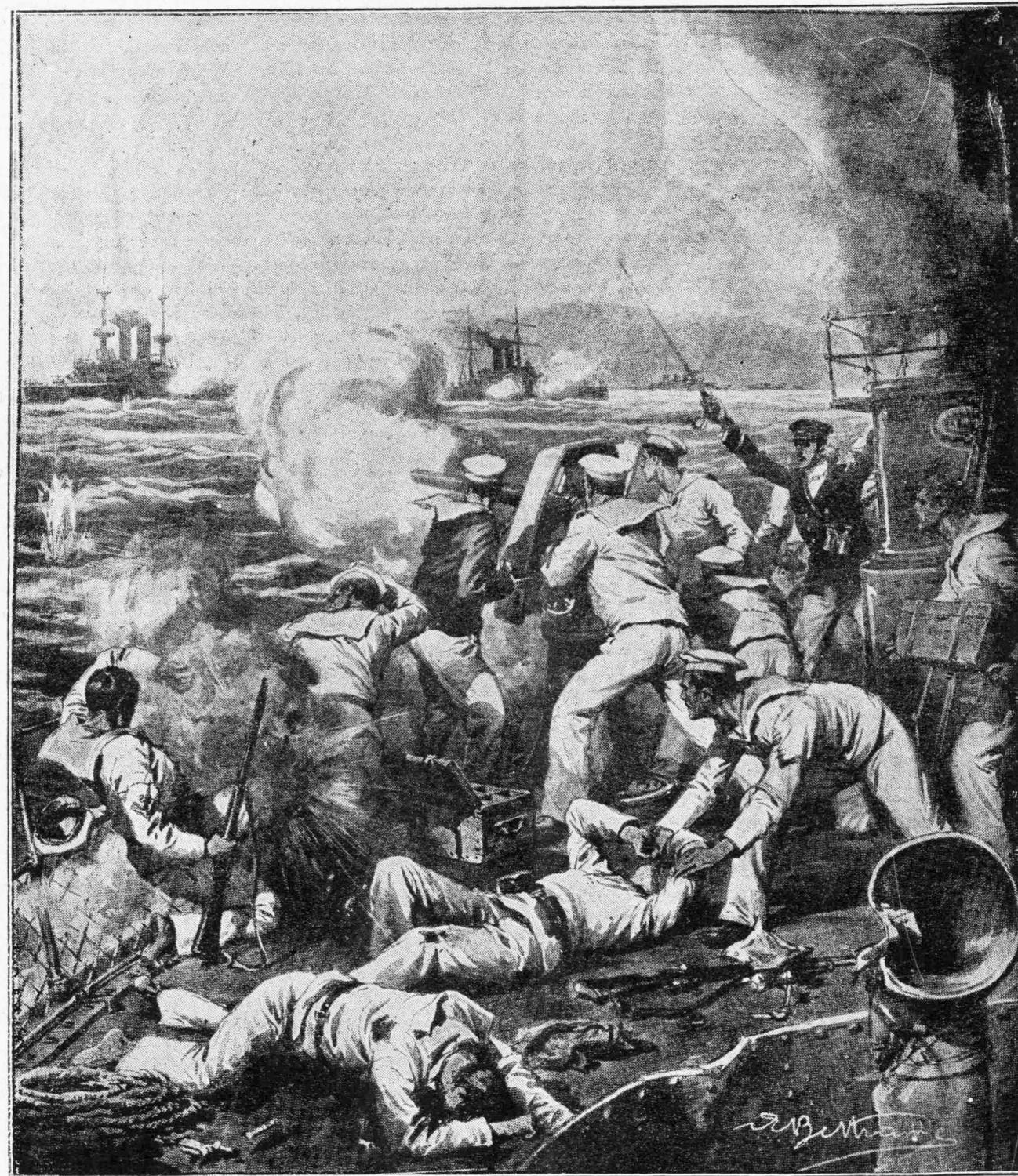
ἐνὸς πολέμου καὶ συγχρόνως μία τελεία εἰς κάλλος καὶ δύναμιν ἀναπαράστασις τῶν πολεμικῶν ἠθῶν τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς χώρας μας λαῶν.

Ἡρώ. Ὡραία πολεμικὰ ἦθη, διδάσκαλε. Ἀναστάτωσις θεῶν, βασιλέων, ἡρώων, καὶ κοινῶν θνητῶν ὅλης τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν ἐλαφρότητα μιᾶς ὠραίας γυναίκος.

Σωκράτης. Ἡ ὠραιότης εἶναι μία μεγάλη ὑπεροχὴ αἰσθητικὴ, ὅπως ἡ ἀνδρεία εἶναι μία μεγάλη ὑπεροχὴ μυϊκὴ. Ἡ πρώτη ἐξημερώνει τὰ ἦθη, τὰ ὁποῖα ἡ ἄλλη καθιστᾷ ἄγρια καὶ τραχέα.

Μελπομένη. Παράδοξος ἐξημέρωσις ἠθῶν, μὲ τὴν ὠραίαν αὐτὴν Ἑλένην καὶ μὲ ὅλας τὰς ὠραίας γυναίκας τῆς Τρωάδος, διὰ τὰς ὁποίας οἱ Ἕλληνες ἀρχηγοὶ ἀλληλοσκοτώνονται.

Σωκράτης. Πῶς φαίνεται ὅτι δὲν ἐπροσέξατε ὡς τῶρα, παιδιὰ μου, εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ Ὀμητικοῦ ἔπους. Ὁ Ὀμηρὸς ὡς ὅλοι οἱ ποιηταὶ τῆς ἐποχῆς του δὲν ἔγραψε τὸ ποίημά του διὰ νὰ ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου αὐτοῦ εἰς μίαν γυναῖκα, ἔστω καὶ ὠραίαν, ἔστω καὶ βασίλισσαν. Ὁ Ὀμηρὸς ἢ παρηκολούθησεν ὁ ἴδιος τὸν πόλεμον αὐτόν, καὶ εὐρίσκειται κατάπληκτος πρὸ τῆς δυνά-

Η ΝΑΥΤΙΚΗ ΣΤΑΣΙΣ

μεως τοῦ Ἀχιλλέως, περὶ τὸν ὅποιον στρέφεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος τὸ ἔπος του, ἢ ἀπὸ ἄλλους ἀοιδούς, κατὰ τὴν τότε συνήθειαν, ἤκουσε περιγραφόμενον τὸν πόλεμον αὐτόν, ὁ ὅποιος ἦτο ἀληθινὴ γιγαντομαχία.

Μελπομένη. Ὡστε πιστεύεις, διδάσκαλε, εἰς τὴν ἱστορικὴν πηγὴν τοῦ ἔπους. Πιστεύεις ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἥρωες ὑπῆρξαν καὶ, ὅτι ὁ Ἀχιλλεύς ἦτο ἡμίθεος.

Σωκράτης. Πιστεύω ὅσα εἶναι πιστευτά, κόρη. Καὶ πιστευτά εἶναι μόνον τὰ ἀπορρέοντα ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν. Οἱ ἥρωες τοῦ Ὀμηρικοῦ ἔπους ἦσαν ἄνθρωποι πραγματικοί, ὅχι ἄνθρωποι κατὰ συνθήκην. Φυσικὰ διὰ τὴν ἐποχὴν μας, τὴν ἀρκετὰ πολιτισμένην, ἀλλὰ δι' αὐτὸ καὶ ἀρκετὰ ἔκφυλον, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ, ὑπέρτεροι εἰς δύναμιν καὶ τόλμην, ἄξεστοι, ἀχαλιναγώγητοι, ὀρμητικοὶ εἰς τὰ πάθη των, σκορπιίζουν γύρω των τρικυμίας, ἐπιφέρουν καταστροφάς, κατάγουν θριάμβους, οἱ ὅποιοι φαίνονται ὑπερβαίνοντες τὰ ὅρια τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀληθείας. Ἐχουν ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰς κακίας καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ εἰς βελθὸν ὑπέρτατον, πρωτογενῆ, ἀχαλιναγώγητον. Ὁ πατριωτισμὸς καὶ ὁ ἐγωϊσμὸς των εὐρίσκεται εἰς διαρκῆ σύγκρουσιν καὶ οἱ Θεοὶ ἐπεμβαίνουν αὐτοπροσώπως διὰ νὰ ἐπιβλάθουν σιγὴν εἰς τὰ ἑγὼ τῶν ἀτόμων καὶ νὰ ὠθοῦν πρὸς τὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος θυσίας.

Κλειώ. Ὡστε παραδέχεσαι, διδάσκαλε, τὴν πραγματικὴν ἐπέμβασιν τῶν θεῶν; Σὺ, ὁ ὅποιος φρονεῖς ὅτι τὸ δαιμόνιον...

Σωκράτης. Σιωπῆ! Εἰς τὰ ἰδικά σας στόματα τὸ δαιμόνιον μου ἤμπορεῖ νὰ μεταβληθῆ εἰς κακὸν δαίμονα διωγμοῦ διὰ τὸν Σωκράτη.

Κλειώ. Μὴν ἀποφεύγης νὰ ἀπαντήσης εἰς τὴν ἐρώτησίν μου, διδάσκαλε.

Σωκράτης. Δὲν ἀποφεύγω ποτὲ νὰ ἀπαντῶ. Ἡ διδασκαλία μου εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἀποκρίσεις εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν διδασκομένων. Διότι οἱ διδασκόμενοι μόνον εἰξεύρουν τί ἀγνοοῦν, διὰ νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸν διδάσκοντα τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας των.

Μελπομένη. Ὡστε παραδέχεσαι ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ εἶχε ταχθῆ μετὰ τὸ ἕνα μέρος καὶ ὁ Ἄρης μετὰ τὸ ἄλλο...

Σωκράτης. Παραδέχομαι ὅτι οἱ μὲν ἦσαν φρόνιμοι εἰς τὰς πολεμικάς ἐνεργείας των καὶ οἱ ἄλλοι παρεφέροντο ἀπὸ τὸ πολεμικὸν μέρος των. Ὅλοι μας, ἄτομα καὶ λαοί, ἔχομεν μέσα εἰς τὸ εἶναι μας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον αὐτοὺς ἢ ἐκείνους τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου. Καὶ ἐνεργοῦμεν σύμφωνα μετὰ τὰς ἐμπνεύσεις

καὶ τὴν ὄθησιν τῶν θεῶν αὐτῶν. Σήμερον ἔξαφνα ἡ Μελπομένη εὐρίσκεται ἐντελῶς ὑπὸ τὸ κράτος τῆς Ἀφροδίτης, ἡ ὁποία τὴν ἐμπνέει, τὴν οἰστρηλατεῖ, τῆς δίδει χαράς, λύπας...

Μελπομένη. ὦ! διδάσκαλε.

Σωκράτης. Κόρη, δὲν ἀρνεῖσαι ὅτι εἶσαι, μνηστὴ τοῦ Λυσίππου καὶ ὅτι φέρεςαι πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτόν, ὅχι διότι οἱ γονεῖς σου τὸν ἐξέλεξαν, ἀλλὰ διότι ἡ Ἀφροδίτη μετὰ τὸν μικρὸν υἱὸν της σοῦ τὸν ὑπέδειξε...

Δὲν ἔπεται ὅμως μετὰ αὐτό, ὅτι εἶδες τὴν θεᾶν κατὰ πρόσωπον, ὅτι σοῦ ἔτεινε τὸ χεῖρ, ὅτι σοῦ ὠμίλησεν, ὅπως ἐγὼ σοῦ ὀμιλῶ τὴν στιγμὴν αὐτήν.

Κλειώ. Ἀπάντησε λοιπόν. Εἶδες τὴν Κύριδα, ἔστω καὶ εἰς τὸν ὕπνον σου;

Μελπομένη. Ὅχι.

Σωκράτης. Λοιπὸν τὸ ἴδιον συνέβαινε μετὰ τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τοὺς Τρώας. Ὅταν ἐνήργουν μετὰ σύνεσιν τοὺς ἐνέπνεεν ἡ Ἀθηνᾶ, ὅταν ἐρίπτοντο ἀκράτητοι καὶ παράτολμοι εἰς τὰς μάχας, τοὺς ἐνέπνεεν ὁ Ἄρης. Ἦσαν ὅμως πάντοτε ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων αἱ πράξεις ἀπὸ στόματος εἰς στόμα καὶ ἀπὸ ἄσματος εἰς ἄσμα μετεβλήθησαν τόσον, ὥστε νὰ φαίνωνται ὑπερφυσικά. Ἡ Ὀμηρικὴ ψυχολογία, παιδιὰ μου, εἶναι ἀπλῆ μετὰ ὅλην τὴν συνθετικότητά της, ὁμαλὴ μετὰ ὅλας τὰς φαινομενικὰς ἀνωμαλίας της. Ἀκολουθεῖ αὐτὴν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, ἡ ὁποία δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ἀπολύτως ἀπλῆ καὶ ἀπολύτως ὁμαλὴ. Σήμερον ἡ ἰδική μας ψυχολογία εἶναι ἀπείρως συνθετικωτέρα καὶ πλέον σκοτεινὴ. Δι' αὐτὸ ἡ ἀπεικόνισις τῆς ἠθικῆς εἰς τὴν Ἰλιάδα εἶναι πρωτογενῆς καὶ πλησιεστέρας πρὸς τὴν φύσιν, ἡ ὁποία δὲν ἀναγνωρίζει χελινοὺς καὶ φραγμοὺς εἰς τὰς μεγάλας ὀρμὰς της.

Κλειώ. Ἐγὼ πολλὴν ἀνθηκότητα ἀπῆντησα ἕως τῶρα εἰς τὴν Ἰλιάδα. Μοῦ φαίνεται μάλιστα πικράδοξον πῶς μᾶς ἐπιβλάθουν νὰ μανθάνωμεν ἀδιακρίτως ὅλα τὰ ἄσματά της.

Σωκράτης. Δὲν εἶναι πάντοτε ἀνθηκόν, παιδί μου, ὅ,τι φαίνεται τοιοῦτο. Ἐνίοτε αἱ ἠθικώτεροι πράξεις τοῦ ἀνθρώπου διαπνέονται ἀπὸ ἀνθηκότητα καὶ ἀντιστροφῆς.

Ἡ Ἰλιάς εἶναι εἰς τὴν ὁλότητά του καὶ εἰς τὴν ἀπεικόνισιν τῶν χαρακτήρων του ἔπος ἰδεωδῶς ἠθικόν. Διότι ἠθικὸν εἶναι πᾶν ἐνέχον μεγαλεῖον καὶ δύναμιν ζωῆς. Ἡ νεανικὴ παρφορὰ τοῦ Ἀχιλλέως, ἡ φρόνησις τοῦ Νέστορος, ἡ βασιλικὴ ἐπιβλητικότης τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἡ σταθερότης τοῦ Αἴαντος, ἡ πολυμήχανος ἐφευρετικότης τοῦ Ὀδυσσεύς, ἡ ἀνυ-

πόμονος ὀρμὴ τοῦ Διομήδους εἶναι τόσα σημεῖα ἠθικῆς δυνάμεως καὶ ὑπεροχῆς τοῦ καθενὸς ἀπὸ τοὺς ἥρωας αὐτούς. Ὡς ἄνθρωποι εἶναι ὑπέρτεροι τῶν κοινῶν ἀνθρώπων μετὰ τὰ ἰδιαιτέρα τῆς ὑπεροχῆς γνωρίσματά των καὶ ὁ ποιητὴς τοὺς θαυμάζει, τοὺς χαρακτηρίζει μετὰ δύναμιν, καὶ τοὺς θέτει ὑπεράνω τῆς γνωστῆς τοῦ ἀνθρωπότητος, ἀφομοιώνων αὐτοὺς μετὰ θεοὺς. Ἡ φύσις, κατὰ τὸν ποιητὴν, τοὺς ἔδωκε δύναμιν, εὐστροφίαν, κάλλος. Ἡ ψυχὴ των περικλείει τὴν ἀρετὴν, ὅχι ὅπως τὴν ἐνοοῦμεν ἡμεῖς σήμερον, ἀλλὰ ὑπὸ τὰς κατ' ἐξοχὴν ἀρρενωπὰς ιδιότητας τοῦ θάρρους, τῆς ἀντοχῆς, τῆς ἐπιμονῆς, τῆς λογικῆς, τοῦ λόγου, τῆς τιμῆς. Εἶναι τὰ εὐγενέστερα πρωτότυπα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἴδου διατὶ ἡ Ἰλιάς εἶναι ἔπος κατ' ἐξοχὴν ἠθικόν. Μεθ' αὐτῶν, παιδιὰ μου, θὰ σὰς ἀναπτύξω καὶ ἄλλας μεγάλας ἀρετὰς τοῦ ἔπους. Διότι δὲν πρέπει νὰ πιστεύετε ὅτι σὰς ἐπιβλάθεται νὰ μανθάνετε πράγματα περιττά. Καὶ περιττὰ θὰ σὰς εἶναι ἡ Ἰλιάς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐνοεῖται τὸ πνεῦμα τὸ ὅποιον τὴν διέπει.

Ναυτικὰ ἢ Φιλόρχαιος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΣ ΤΑ ΜΑΓΙΑ

Μεγάλο θάμμα ἔγεινε εἰς ὅλην τὴν γειτονιά— καὶ εἰς ὅλο τὸ χωριὸ μάλιστα— ἕνα Σάββατον πρῶτ', καθὼς ἐπῆγεν ἡ νεαρὰ δασκάλισσα, συνοδευομένη καὶ ἀπὸ τὴν μικρὴν ὑπασπιστίναν της τὸ Οὐρανιώ, τὸ θυγάτριον τοῦ Παναγῆ τοῦ Κυραϊτώνη, διὰ ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρταν τοῦ Σχολείου ἢ μικρῆ ὑπασπίστρια ἐπροπορεύετο κρατοῦσα ἕνα κομψὸν κουτί, καὶ δύο τυλιγμένα ἐργόχειρα, ἕκαμνε χαριταμένους μορφασμοὺς καὶ τσακίσματα, εἶχε τὴν ξανθὴν πλεξίδα της λοξὰ πρὸς τὸ ἕνα αὐτί, κ' ἦτο ὅλη μεϊδιάμα καὶ χάρις, ὥστε ἡ μὲν μυτίτσα της ἐγίνετο πλακαρὴ καὶ σχεδὸν ἐξηλείφετο ἀπὸ τοὺς δύο μορφασμοὺς καὶ τ' αὐλακάκια τὰ σχηματιζόμενα ἐκατέρωθεν, ἀπὸ τὸ πτερύγιον τῆς ρινὸς ἕως τὰ κάτω βλέφαρα, καὶ τὰ ματάκια της μισοκλεισμένα ἐτόξευαν ὑγρὸν σπιωθῆρα ἢ δασκάλισσα, χλωμῆ, μετὰ παιδικὸν πρόσωπον, λευκοφορεμένη, καθὼς καὶ ἡ μικρὴ συνοδὸς της. ἀναδεδεμένη τὸν στέφανον τῆς πλουσίας κόμης της, ἄμεμπτος εἰς τὰ τῆς μόδας ἀλήθεια, τὰ

κορίτσια τοῦ σχολείου, εἶχαν μάθη καλοὺς πολιτισμένους τρόπους ἀπ' αὐτῆς τῆς δασκάλας ἐμάθαιναν γράμματα καὶ χειροτεχνήματα. ἕκαμναν ὡς καὶ γυμναστικὴν, ἐν δύο-τρία, εἰς τὸ προπύλαιον τοῦ Σχολείου, ἡ κόρη τοῦ Ντάκου εἶχε μάθη πῶς νὰ χτενίζῃ τὰ ἀχυρόχροα μαλλιά της, ξέπλεκα, ἀπλωμένα ἐπὶ τῶν νώτων, μέχρι τῆς μέσης. Λευκοφοροῦσα ὡσὰν ἀνεραῖδα τοῦ βουνοῦ ἢ παιδίσκη τοῦ Στάϊου καὶ τοῦ Λεγαντῆ εἶχον μάθη μπλέ μαρέν, καὶ καρρέ, ἀκόμη καὶ τρανσπαράν καὶ τὸ θυγάτριον τοῦ Σταμάτη τοῦ Μετλατσίνη εἶχε μάθη εἰς ἕνα μονότονον ἀχρωμάτιστον ἤχον διάφορα ἀνόητα τραγουδία ὅσον ἀφορᾶ τὴν ξανθὴν πλεξίδα λοξὴν πρὸς τὸ αὐτί, ὅλα σχεδὸν αἱ μαθήτριά της εἶχον ἀναπετάσει ἐσχάτως ἄλλοι ἔλεγον ὅτι ἀπ' ἐκεῖνο τὸ αὐτί ἐβγήκε τὸ μυαλὸ τῆς δασκάλας καὶ τῶν κοριτσιῶν, ἄλλοι ἔλεγον ὅτι ἐξημίση ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς, διὰ μέσου τῶν ριζῶν ἐκάστης τριχῆς, καὶ ἄλλοι ἔλεγον ὅτι εἶχε φύγῃ ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὀροφὴν τοῦ Σχολείου πλὴν ταῦτα ἦσαν λόγια τῶν γραιδιῶν τῆς γειτονίας, τῶν γλωσσαλγῶν, ὅπου μεταχειρίζονται τὴν ρόκαν μόνον ὡς συνοδευμα τῶν κινήσεων τῆς γλώσσας, ἢ ἔχουν τὴν κακολογίαν οἰονεὶ ὡς κέλευσμα πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ κόπου τῆς ρόκας. Ὁ κόσμος θὰ ἐξακολουθῇ πάντοτε νὰ βαδίξῃ ἐμπρός, πότε κουτσα-κουτσα, πότε σῆκω-πέσε μετὰ σκιρτήματα μονοπόδαρα, μετὰ σκοιτάγματα, ἢ μετὰ βήματα καρκίνου καὶ ἀλλοίμονον εἰς τοὺς ὅσοι ἐγήρασαν, κ' ἐκουράσθησαν, καὶ δὲν δύναται νὰ παρακολουθήσουν εἰς ὅσους ἐπαλαιώθησαν, καὶ ἐχώλουν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν.

Λοιπὸν ἐκείνην τὴν πρῶταν Σάββατον, περὶ τὰς ἀρχὰς Μαΐου, καθὼς ἠνοίχθη ἡ πόρτα, καὶ εἰσῆλθεν ἡ Εὐανθία, ἡ νεαρὰ δασκάλισσα, δὲν ἐπέρασαν δύο λεπτά, καὶ ἡ μικρὴ ἀκόλουθός της, τὸ Οὐρανιώ, ἀφήκε βαθεῖαν κραυγὴν ἐκ πλῆξεως.

— Κυρία! κυρία!

— Τί εἶνε;

— Ἴδέτ' ἐδῶ! . . . ἔλα νὰ ἰδῆς.

Ἡ νεανὺς ἔκαμε τρία βήματα πρὸς τὸ μέρος ὅπου τὴν ἐκάλεε ἡ παιδίσκη. Δίπλα εἰς τὴν μεγάλην τράπεζαν τῆς δασκαλοκαθέδρας, ὅπου ἀπετίθετο συνήθως οἱ ἔλεγοι καὶ κατάλογοι, ὡς καὶ τὰ τετράδια τῶν μαθητριῶν, ἐπὶ τοῦ μικροῦ τραπέζιου τοῦ χρησιμεύοντος διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ ἐξάσκησιν τῶν χειροτεχνημάτων, ἔκειτο φύρδην μίγδην μερικὰ ἀντικείμενα ξένα ὅλως πρὸς τὸ Σχολεῖον, τὰ ὅποια ἦτο ὅλως ἀπορον πῶς εὐρέθησαν ἐκεῖ. Ἐν πρώτοις χόρτα τινὰ καὶ ἄγρια ἄνθη, παπαροῦνες καὶ σταχυο-

ειδή, λυσοχόρταρα, μαϊόχορτα, και ὀλίγα κλωσταί κανιάβιναι και καρβοσχοίνου, μακραι τρίχες γυναικείαι μαύραι, ἄλλαι τρίχες φοράδας κόκκινες, μικρά κόκκαλα ἀπὸ τὸ Κοιμητήρι, και τέλος ἐν κρανίου ἀνθρώπινον. Τί ἦσαν ὅλ' αὐτά; και τί ἤθελαν ἐκεῖ; Βεβαίως μάγια· ἐχθροὶ τὰ εἶχαν ρίξει τῆς δασκάλας.

Τῆς μικρᾶς παιδίσκης ἐξηλείφθη ὁ μορφασμός τῆς, τὸ χαμόγελόν τῆς ἔσβυσε, και ἡ μυσίτσα τῆς ἢ πλακαρὴ ἐσχηματίσθη εἰς προεξοχήν. Ἡ νεαρά διδασκάλισσα ἐγέλασε. Δὲν ἐφαίνεται νὰ πιστεύῃ τὰ μάγια.

Ἡ Οὐρανιῶ συνέπλεξε τὰς χεῖρας ἐν ἀδημονίᾳ.

— Μάγια σὰς κάμανε, κυρία, μάγια! . . .

— Δὲν εἶνε τίποτε, Οὐρανιῶ· μᾶζωξέ τα νὰ τὰ πετάξῃς ἔξω.

— Ἐγὼ, κυρία, νὰ τὰ πιᾶσω μὲ τὰ χεράκια μου!;

— Κάμε αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω, διέταξεν ἐν ἀνυπομονησίᾳ ἡ δασκάλισσα· δὲν εἶνε τίποτε . . . πρὶν ἔλθῃ κ' ἢ ἄλλη, και τὰ ἰδῆ· και τότε τὸ μικρὸ γίνεται μεγάλο.

Ἐπι λαλούσης αὐτῆς εἰσήλθεν ἡ Εὐθαλία, ἡ δευτέρα δασκάλισσα, συνοδοιμένη και ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς Ἡτο στοργυλοτέρα ὀλίγον τὸ ἀνάστημα, ὅπως ἢ ἄλλη ἦτο λιγνή, παχουλή, ὅσον ἰσχυρὴ ἐκείνη, μὲ παιδικὸν πρόσωπον, ὅπως ἢ πρώτη, ὀλιγώτερον κομψή, ἄλλὰ συμπαθῆς τὴν ἔκφρασιν. Εἶχεν ἔλθῃ ἐφέτος πρώτην φορὰν εἰς τὸν τόπον, καθὼς εἶχε λάβῃ τὸ δίπλωμά τῆς ἀπὸ τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀρσάκειον, ὅπου ὄλαι ὡς γνωστὸν ἀριστεύουν· ἐνὼ ἢ πρώτη ἦγε τὸν τρίτον χρόνον ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τῆς. Ἡ Εὐθαλία ἠκολουθεῖτο ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς, ἦτο αὐτὴ καλὴ γερόντισσα, εὐσεβής, καταγομένη ἀπὸ τὴν γείτονα νῆσον, και ἐλέγετο ὅτι ἦτο ἐκ μιᾶς τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν τῆς πατρίδος τῆς.

Διευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος τῆς δασκαλοκαθέδρας, πρὸς τὸ ἐσώτερον δυτικὸν πλάτος τοῦ ἰσογείου, ἀπὸ τὴν θύραν τὴν νοτιανατολικήν. Ἡ Εὐθαλία, ὡς τὰς εἶδεν, ἔρριψε βλέμμα ἀνήσυχον πρὸς τὰ μαγικά ἀντικείμενα, ὅπου δὲν ἦτο καιρὸς πλέον νὰ τὰ κρύψῃ ἢ νὰ τὰ κάμῃ ἀφαιτα και ἐν σπουδῇ, προχείρως ἀνεσήκωσε τὸ ἴδιον τραπεζομάνδηλον, και μὲ αὐτὸ ἐδοκίμασε νὰ τὰ σκεπάσῃ. Ἀλλὰ δὲν ἔφθανεν ἢ ποδιὰ τοῦ ὀθονίου διὰ νὰ συγκαλύψῃ ὄλαι τὰ μαγικά, καθὼς ἐκεῖνο σκόρπια ἐπὶ τῆς μικρᾶς τραπέζης, ὅθεν βιαίως ἐτράβηξε τὸ τραπεζομάνδηλον πρὸς τὸ μέρος τῆς, διὰ νὰ κάμῃ μακροτέραν τὴν κρεμαμένην ἄκραν πλὴν τότε ἔγεινε μικρὸς θόρυβος, τὰ σκληρὰ ἀντικείμενα ἐκρότησαν, και δύο πεθαμμένα κόκκαλα σπρω-

χθέντα ἀποτόμως, ἔπεσαν μετὰ κρότου εἰς τὸ σανίδιον πάτωμα.

Ἡ Εὐανθία ἐμόρφασεν ὀργίλως, θυμωμένη κατὰ τοῦ ἴδιου ἑαυτοῦ τῆς· ἀφήκε μικρὰν κραυγὴν ἐκπλήξεως, ὡς ν' ἀνεκάλυψεν αἴφνης ἐν πράγμα, τὸ ὁποῖον ἦτον ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια τῆς, και ὅμως δὲν τὸ ἔβλεπεν ἔως τότε· και ταχεία, ἔλυσε τὴν ἰδίαν λευκὴν ποδιάν τῆς, και τὴν ἐφήπλωσεν ἐπὶ τοῦ τραπεζίου.

Ἡ Εὐθαλία και ἡ γερόντισσα, ἐν τῷ μεταξῷ, ἀργοπατοῦσαι, και συνομιλοῦσαι, μόλις ἔφθασαν πλησίον τῆς πρώτης δασκάλας, και τὴν ἐκαλημέρισαν. Πλὴν ἢ μία ἄκρα τῆς λευκῆς ἐμπροσθέλλας ἔπεσεν ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ κρανίου, και μόνον κατὰ τὰ δύο τρίτα τὸ ἐσκέπασε. Τὸ πρόσωπον, τὸ στόμα, και τὸ χάσμα τῆς φαγωμένης ρινὸς τοῦ κρανίου, ἔμειναν ὀρατά, πρὸς τὸ μέρος ὁποῦθεν ἤρχοντο αἱ δύο γυναῖκες.

Ἡ γραῖα ἀφήκε κραυγὴν θάμβους και φόβου.

— Μπᾶ! . . . τ' εἶν' αὐτὸ, πουλάκι μ'!

Ἐδείκνυε τὰ ἀραιὰ διαλείποντα ὀδόντια, και τὰ χάσματα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κρανίου.

Ἡ Εὐανθία ἐκάλεσεν εἰς ἐπικουρίαν ὄλην τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματός τῆς.

— Ἐμᾶς, κυρία, ὁ καθηγητῆς μας ὁ Β, μᾶς ἐδίδασκεν ἀνθρωπολογίαν, ὡς και ἀνατομίαν . . . μᾶς ἐσυνείθισε νὰ μελετᾶμε τοὺς σκελετοὺς τῶν ἀποθαμμένων, και νὰ μὴν ἔχουμε προλήψεις.

Ἡ ἀγαθὴ γραῖα τὴν ἐκύτταξεν ὡς νὰ μὴ ἐννοεῖ.

— Παρήγγειλα νὰ μοῦ φέρουν αὐτὸ τὸ κεφάλι και τὰ κόκκαλα, διὰ νὰ διδάξω τὰς μαθητρίδας μου ἀπὸ ποῦ και πῶς εἴμεθα φτιασμένοι.

Ἡ γραῖα ἀνεσήκωσε τὴν ἄκραν τῆς ποδιᾶς, κ' ἐξήτασε διὰ τοῦ βλέμματος ὄλαι τ' ἀντικείμενα.

— Ἄ! θὰ τῆς μάθῃς οὐλα τὰ πάντα, μαθές, εἶπεν ἀφελῶς, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἦτο πολὺ σαφές, ἀν εἶχε πεισθῆ ἢ ἀν ἐπιρνεύετο· και γιὰ ταῦτο ἔφερε, πουλάκι μ', οὐλα τὰ σκέλεθρα αὐτὰ ἀπ' τὰ Μνημοῦρια . . . και τῆς καναβένικς κλωστές, και τῆς τρίχες τῆς ἀλογίσιες, και τῆς παπαροῦνες, και τὰ μαϊολούλουδα.

— Καιρὸς εἶνε νὰ λάβουν τὰ κορίτσια μίαν ιδέαν γι' αὐτὰ τὰ πράγματα, εἶπεν ἡ δασκάλα· κουντεῦν ἢ ἐξετάσεις, και πῶς θὰ κάμουμε κ' ἡμεῖς φιγούρα;

Ὅταν εἶχαν φθάσει τὴν πρώτην στιγμὴν ἢ Εὐανθία και ἡ μικρὰ συνοδευτριά τῆς εἰς τὸ σχολεῖον, ἔξω εἰς τὸ προαύλιον ἦσαν πέντε ἢ

ἔξ μαθήτριά, μὲ τὰ τετράδιά των και μὲ τὰ ἐργόχειρα, περιμένουσαι. Αὐταὶ εἶχαν εἰσέλθῃ ἤδη, κ' ἐπήγαν εἰς τὰ θρανία των. Ἀλλαι δέκα ἔως δεκαπέντε ἔφθασαν εὐθὺς κατόπιν· τὸ Σχολεῖον ἐγέμιζεν ἤδη ἀπὸ κορίτσια.

Δύο ἢ τρεῖς κορασίδες εἶτα ἑπτὰ ἢ ὀκτώ, ὕστερον ὄλαι ὅσαι ἤρχοντο, ἀφήκαν τῆς σάκκες ἐπὶ τῶν θρανίων των, και κατευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἴσταντο αἱ τρεῖς γυναῖκες. Ἡ μία εἶπε τῆς Οὐρανίας.

Ἄρῃ, τί εἶνε;

— Μάγια, εἶπε μὲ μορφασμὸν τὸ Οὐρανιῶ. Ἦδη τῆς εἶχε περάσῃ ὁ φόβος, και τῆς ἐπανήρχετο ἢ συνήθης εὐθυμία τῆς.

— Μάγια; ἠρώτησεν ἢ Σινιωρίτση τοῦ Μυτιληνιοῦ.

— Μάγια; ἐπανέλαβεν ἢ Ματούλα τοῦ Καλοειδῆ.

— Μάγια· ἐβεβαίωσε τὸ Ὅρσάκι τοῦ Ζαχαριᾶδῃ.

— Μάγια· ἐπεκύρωσεν ἢ Φλωροῦ τοῦ Λαμιαίου. Τὰ κορίτσια εἶχαν περικυκλώσει τὴν μικρὰν τραπέζαν, κ' ἐκύτταζαν μὲ μεγάλα μάτια και μὲ ἀνοικτὰ στόματα τ' ἀξιοπεριέργα ἀντικείμενα.

Τί θέλετ' ἐδῶ; ἔκραξε μὲ αὐστηρότητα ἢ Εὐανθία. Γλήγορα στὰ θρανία σας . . . στὰς θέσεις σας!

Ἐδραξε τὴν βέργαν, κ' ἐφοβέρισε τὰς μαθητρίδας.

Ἡ γραῖα Μονεβασιά, ἢ μητέρα τῆς δευτέρας δασκάλας, συνέπλεξε τὰς χεῖρας, κ' ἔκραξε.

— Τώρα, τί νὰ κάνουμε! τ' ἦταν αὐτό; . . . Μὴ λές, πουλάκι μ', πῶς τὰ εἶχες παραγγελλιά, γιὰ νὰ μάθῃς τὰ κορίτσια κατὰ πῶς εἴμαστε φτιασμένοι, οὐλα τὰ πάντα. Μάγια σὰς ρίξαν· ἀκοὺς τὰ κορίτσια τί λένε;

— Ἐξέρουν τὰ κορίτσια τί τοὺς γίνεται; εἶπεν ἢ Εὐανθία.

— Τώρα χρειάζεται ἀγιασμὸς νὰ ψαλῆ ἐδῶ . . . ἔορκισμοι νὰ διαβαστοῦνε . . . Μὴν ἀρχινάτε, πουλάκι μ', τὸ μάθημα, πρὶν ἔορκισθῆ ὁ ἔχτρος ἀποδῶ μέσα.

Ἐκάλεσε τὴν μικρὴν Ματιώλαν, κόρην τοῦ Παπαγληγόρη.

— Πᾶς, πουλάκι μ', νὰ πῆς τ' παπᾶ σ'. νὰ πάρῃ τὸ πετραχίλι του νᾶρθῃ ἐδῶ . . . Νὰ πάρῃ, πές, και τὸ εὐχολόγιον μαζῦ του . . . ἔορκισμοὺς πρέπει νὰ διαβάσῃ.

Ἡ μικρὴ δὲν ἐπερίμενε νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν διαταγὴν ἢ δασκάλισσα. Πάραυτα ἔτρεξε πρὸς τὴν θύραν ἢ Εὐανθία ὡς ναρκωμένη, δὲν εἶπε τίποτε. Μόνον ὅταν ἢ παιδίσκη ἐξῆλθεν, ἐστράφη πρὸς τὴν γερόντισσαν και τῆς εἶπε.

— Τί θέλεις, Ταυρομάνα· γιὰ νὰ μᾶς ἀκούουν κ' ἄλλοι;

— Αὐτό, πουλάκι μ', δὲν εἶνε πράγμα ποῦ νὰ κρυφθῆ, μαθές, εἶπεν ἢ γραῖα· ὁ παπᾶς ποῦ θάρθη δὲν θὰ τὸ κοινολογήσῃ; . . . ἔχεις ψαλίδι γιὰ νὰ κόψῃς τῆς γλώσσας ὄλων τῶν κοριτσιῶν; Ἡ Εὐανθία ἔσεισε τοὺς ὄμους.

— Κῆ νὰ τῆς κόψῃς, πουλάκι μ', ἄλλες θὰ φυτρώσουν· μιὰ θὰ κόψῃς δύο, τρεῖς, τέσσαρες θὰ βγαίνουνε . . . Δὲν ἔχουν παιδεμμὸ τῶν γυναικῶν ἢ γλώσσες.

Ἡ Εὐανθία, ἐν ἀνία περιήρχετο περὶ τὰς δύο τραπέζας και τὰ πρώτα θρανία. Ἡ γραῖα Μονεβασιά ἐπλησίασε πρὸς τὰ μάγια, και ἤρχισε νὰ θεωρῇ μετὰ προσοχῆς τὸ νεκρικὸν κρανίου.

— Νά, ἐδῶ εἶνε τὰ γράμματα, ποῦ γράφουν τὴ μοῖρα μας, εἶπε δεικνύουσα τὰ ἱερογλυφικά ἐκεῖνα σημεῖα τῆς συναρμογῆς τοῦ μετώπου· ἐδῶ εἶνε γραμμένο ὄλο τὸ ριζικὸ μας. Ἐπαθα τᾶπαθα, τὰ πάθω μέλλω;

— Τὶ θὰ πῆ αὐτό, μητέρα; ἠρώτησεν ἢ Εὐθαλία.

— Αὐτὸ θὰ πῆ, κορίτσι μ', ξέρουμε τὰ ὅσα πάθαμε, μὰ δὲν ξέρουμε τί μᾶς μέλλει ἀκόμας ἦταν μιὰ ζηλιᾶρα, και σὰν εἶδε ποῦ ὁ ἀνδρας τῆς εἶχε ἕνα γυναικεῖο καύκαλο κλεισμένο μὲ τὸ ἀρμάρι του, ἀπ' τὴν μανία τῆς τὸ ἔρριξε στὸ φούρνο και τὸ καψέ· κ' ὁ ἀνδρας τῆς τὸ εἶχε φυλάξει ἀπὸ περιέργεια, ἐπειδὴ ἦταν μάντις, κ' ἐγνώριζε νὰ διαβάσῃ τὰ μυστικά γράμματα τοῦ ριζικοῦ, κ' ἀπόρησε· σὰν τί ἐμελλε νὰ πάθῃ ἀκόμα αὐτὸ τὸ κούτελο· κ' ἐκείνη ἀπ' τὴν ζήλια τῆς ἐπίστεψε πῶς ἦτον τῆς παληᾶς ἀγαπητικίας του· και σὰν τὸ εἶδ' ἐκεῖνος ὕστερα ποῦ κἀκε, ἐκατάλαβε γιὰτὶ ἐπάνω στὸ κούτελο ἦτον γραμμένο· «ἐπαθα τᾶπαθα· τὰ πάθω μέλλω;»

Ἡ Εὐθαλία ἠκροᾶτο ἐν σιωπῇ. Ἡ μητὴρ τῆς ἐπανέλαβε.

— Κι' αὐτὸ ἐδῶ, πουλάκι μ', φαίνεται νὰ εἶνε γυναικεῖο κούτελο· και ἔς αὐτὸ ἐπάνω κᾶτι τέτοιο θὰ εἶνε γραμμένο.

Τέλος ἔφθασεν ὁ Παπᾶ Γληγόρης. Ἐφόρεσε τὸ πετραχίλι του, ἠνοιξε τὸ εὐχολόγιον, και ἤρχισε νὰ διαβάσῃ μὲ ψιθυρὸν και βόμβον φωνῆς.

«Ἐπιτιμᾶ σοὶ Κύριος, διάβολε . . . φύγε, δραπέτευσον, ἀναχώρησον, δαιμόνιον ἀκάθαρτον και ἐναγές, καταχθόνιον, βύθιον, ἀπατηλόν, ἀμορφον, ἢ αὐτὸς εἶ ὁ Βεελζεβούλ, ἢ καταπέλιον, ἢ δρακοντοειδῆς ἢ θηριοπρόσωπος, ἢ ὡς ἀτμὴς ἢ ὡς καπνός, ἢ ὡς ἄρρεν, ἢ ὡς θῆλυ, ἢ ὡς ἐρπετόν, ἢ ὡς πετεινόν, ἢ νυκτόλαλον, ἢ κωφόν, ἢ ἄλαλον . . . ἢ λάγνον, ἢ δυσῶδες, ἢ φαρμακῶφι-

λον, ἢ ἐρωτομανές, ἢ ἀστρομαγικόν, ἢ φιλόνει-
κον, ἢ ἀκατάστατον ἢ ἐθωλιόν, ἢ μεσημβρινόν,
ἢ μεσουκτιον, ἢ ἀωρίας τιός, ἢ αὐγής... ἢ
κρημνῶν, ἢ ἐκ λάκου, ἢ καλαμώνος, ἢ λίμνης ἢ
ἐκ στέγης λουτροῦ, ἢ ἐκ μνήματος εἰδωλικού, ἢ
ὄθεν ἴσμεν, καὶ οὐκ ἴσμεν;... φιμώθητι, φοβή-
θητι, φύγε, μὴ ὑποστρέψης, μηδὲ ὑποκυβίης,
ἀλλ' ἀπελθε εἰς γῆν ἀνδρον, ἔρημον, ἀγεώρ-
γητον, ἢν ἄνθρωπος οὐκ οἰκεῖ, Θεὸς μόνος ἐπι-
σκοπεῖ, ὁ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας σὲ πάντων
τῶν κακῶν, τὸν ἐφευρετὴν διάβολον ὅτι μέγας
ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, καὶ μεγάλη ἡ δόξα τοῦ Πα-
τρός, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.»

“Ὀλην τὴν ἡμέραν ἢ Εὐαυθία, οὔτε τὰς μα-
θητρίας ἀπέπεμψεν, οὔτε μάθημα εἶχεν ὄρεξι
νὰ κάμῃ ἀλλ' αὐτοσχεδίασε προχειρῶς ἀνα-
κρίσεις, καὶ ἤρχισε νὰ ἐξετάξῃ τὰ κοράσια ἂν
ἐγνώριζον τίποτε ὡς πρὸς τὰ μαγικά ἀντικεί-
μενα τὰ εὐρεθέντα εἰς τὸ Σχολεῖον. Πρὸ πάντων
ἦτο ἄπορον: πῶς καὶ πόθεν εἰσῆλθε τὸ πρόσω-
πον, τὸ ὁποῖον εἶχε ρίψει αὐτὰ τὰ περίεργα
πράγματα ἐντὸς τοῦ Σχολείου. Ἡ πόρτα ἦτον
κλειδωμένη, τὰ παράθυρα ἦσαν ἐφωδιασμένα
μὲ δικτυωτά... Ἀπὸ τὴν στέγην τάχα, καθὼς
ἔλεγαν οἱ ἔξορκισμοί, κατήλθεν ὁ ἐχθρός, ἢ κά-
τωθεν ἀπὸ τὸ ἰσόγειον δάπεδον τοῦ κτιρίου ἀ-
νῆλθε τὸ καταχθόνιον δαιμόνιον;

Τέλος, ἢ νεαρὰ δασκάλισσα, μετὰ πολλὰς
προσπαθείας, ἀνεκάλυψεν ἐν ἴχνος, πραγματι-
κὸν ἢ ἀπατηλόν. Καὶ τὴν ἐσπέραν, ὅταν ἐσχό-
λασαν τὰ κορίτσια, ἐγνώσθη ὅτι αἱ δύο μαθή-
τριά, αἵτινες εἶχον κρατήσει τὰ κλειδιά, διὰ νὰ
σκουπίσουν τὴν προλαβοῦσαν ἐσπέραν, εἶχαν
ἔλθῃ εἰς συγκοινωνίαν μὲ μίαν πρῶην μαθή-
τριά, τὴν Ἀρετῶ Καλκατζάκη, καὶ μ' ἓνα κο-
ρίτσι τοῦ δρόμου, τὴν Μαχῶ τῆς Τσουναϊνας.
Αὐταὶ αἱ δύο εἶχαν κάμῃ τάχα τὰ μάγια;

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Ἄντι ν' ἀκολουθήσῃ τὴν Δώρα εἰς τὸ σκ-
λόνι, ἢ Ἐλένη ἐπῆγε εἰς τὸ δωμάτιόν της,
ἀναψε τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς, καὶ σὺν ὑπνοβάτι
ἢ ὁποῖα, ἐνῶ κοιμᾶται, ἐπαναλαμβάνει τὴν
ἐργασίαν της τὴν εὐνοουμένην, ἐκάθησεν ἐμ-
πρὸς εἰς τὴν τουαλέταν της, ἐκτενίστησε, ἐπου-

δραρίσθηκε, ἐμύρισε ἓνα μπουκαλάκι μὲ ἄλατα
καὶ ἐγυάλισε τὰ νύχια της· ἔπειτα ἤρχισε νὰ
καταπίπτῃ ἢ μηχανικὴ της ἐνέργεια καὶ ἔμει-
νεν ἀκίνητος μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὸν
καθρέπτη χωρὶς νὰ βλέπῃ τίποτα.

Ἡ Δώρα καὶ ὁ Sant-Anna! Τὰ δύο αὐτὰ
ὀνόματα διαρκῶς ἐπανήρχοντο εἰς τὸν νοῦν της
καὶ τῆς προξενούσαν μεγάλην λύπην, ἢ ὁποῖα
ἀντανάκλατο εἰς τὸ πρόσωπόν της καὶ μετέ-
βλλε τὴν φυσιογνωμίαν της. Λοιπὸν ὁ γάμος
αὐτὸς θὰ γίνῃ! Δὲν τὸ εἶχε πιστεύτῃ καὶ ἀ-
κόμη προσπαθοῦσε νὰ μὴν πεισθῇ. Καὶ διὰ χι-
λιοστὴν φροῶν ἐνθυμήθη τὴν σκηνὴν τοῦ Ou-
chy, τὴν ζωηρὰν ἐκφοκσιν τοῦ Λέλο καὶ ὄλους
τοὺς τόνους τῆς θερμῆς φωνῆς του, ὅταν τῆς
ὠμιλοῦσε διὰ τὸν ἔρωτά του. Ἡ Δώρα βε-
βαίως δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἀρραβωνιαστικὸς της
τὴν εἶχεν ἐρωτευθῆ καὶ ὅτι εἶχεν εἰσελθεῖ μιά
βραδιά σὺν κλέπτῃ εἰς τὸ δωμάτιόν της! Ἐὰν
ἐμάνθανεν ὅλα αὐτὰ θὰ τὸν ὑπανδρεύετο; “Ὀχι,
ἴσως... Ποῖος ἤξεύρει ὅμως; τὸν ἀγαποῦσε τό-
σον τρελλά!.. Τί τῆς εἶχεν εἰπεῖ ἄραγε ὁ Sant-
Anna εἰς τὴν ἐπαυλιν τοῦ Πανφίλε; Ἡ
Ἐλένη τὸν ἐφαντάσθη σκυμμένον πρὸς τὴν
νέκν νὰ τῆς ὀμιλῇ μὲ τὴν θερμὴν φωνὴν του
καὶ νὰ τὴν κυττάξῃ μὲ τὸ γοητευτικὸν βλέμμα
του. Ἡ ἰδέα αὐτὴ τὴν ἐλύπησε τόσον, ὥστε
ἐσηκώθη διὰ νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸν νοῦν
της. Ἐκυττάχθη μὲσα εἰς τὸν καθρέπτη
ὅπου ἦτο ἐπάνω εἰς τὸ τζάκι καὶ ἐπειδὴ ἄρ-
χισε ν' ἀνατριχιάζῃ καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἐκρύονε,
διέταξε ν' ἀνάψουν φωτιά. Μόλις ἀναψαν, ἦλθε
καὶ ἐκάθησεν ἐμπρὸς εἰς αὐτὴν καὶ ἤρχισε νὰ
ζεσταίνῃ τὰ πόδια της. Ἡ θερμότης τὴν εὐ-
χαρίστησε σωματικῶς καὶ ἢ εὐχαρίστησις αὐτὴ
ἐπέδρασε καὶ εἰς τὸ ἠθικόν της. Αἰσθάνθηκε
καλλίτερα καὶ ἀνέπνευσε ἐλευθέρως. Ἡ σκέ-
ψις της τότε ἐστράφη πρὸς τὸν Ἰάκωβον καὶ
τὸν ἐφαντάσθηκε νὰ κἀθεται εἰς τὴν γωνίαν
ἐνὸς βραχίονος, μὲ τὰ χέρια μὲσα εἰς τὴν τσέ-
πες, τὸ καπέλλο κατεβασμένο ἕως εἰς τὰ μά-
τια, μὲ τὴν ψυχὴν κατεστραμμένην ἀπὸ τὴν
ἀπιστίαν τῆς Δώρας... νὰ φέρεται μακρὰν της
ἀπὸ τὴν δύναμιν τῆς τύχης.

Ἡσθάνθη μεγάλην ἀγανάκτησιν ἐναντίον
τῆς κυρίας δὲ Βέργα· ὁ γάμος αὐτὸς ἦτο ἔργον
της, ὑπέθαλψεν εἰς τὴν φαντασίαν τῆς Δώρας
τὴν ἐπιθυμίαν ἐνὸς τίτλου καὶ δὲν παρέλειψε
καμμίαν περίστασιν νὰ τὴν κάμῃ νὰ συναντη-
θῇ μὲ τὸν Sant-Anna, ἐνῶ ἐγνώριζε καλὰ
ὅτι ἦτο ἀρραβωνιασμένη καὶ εἰς τὰς παραμονὰς
τοῦ γάμου της. Αὐτὸ ἦτο ἄτιμον! Δὲν ὑπάρ-
χει ἀμφιβολία ὅτι ἢ Εὐρώπη διαφθείρει τὰς
Ἀμερικανίδας. Ἄρκει τουλάχιστον νὰ μὴν ἐ-

νόμισε καὶ αὐτὴν ὁ Ἰάκωβος ὡς συνένονον!
Θὰ τοῦ ἔγραφεν ἀμέσως. Ἄλλὰ τί θὰ ἔλεγε
καὶ ὁ ἄνδρας της, ὅταν θὰ ἐμάνθανεν ὅτι ἢ
ἀνεψιά του διέλυσε τὸν ἀρραβῶνα της; Βε-
βαίως δὲν θὰ τῆς τὸ συγχωρήσῃ! Καὶ ὅμως
ἦτο λάθος του. Ἐὰν εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὴν Ρώ-
μην, τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ συνέβαινε!
Ἡ ἰδέα ὅτι ὁ σύζυγός της ἐπέμενε νὰ μὴν εἰς
τὴν Ἀμερικὴν, ἀνενέωσεν ὅλην τὴν ὀργὴν της
ἐναντίον του. Εἶχεν ἤδη περάσει τρεῖς μῆνες,
ὅπου δὲν τῆς εἶχε γράψει. Πέντε μῆνες ἀκόμη
καὶ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ διαζύγιον ὡς
ἐγκαταλειφθεῖσα.

Ἡ σκέψις αὐτὴ, ἢ ὁποῖα ἦλθεν ἀπὸ τὸ βά-
θος τῆς ψυχῆς της, τὴν ἔκαμε νὰ κοκκινίσῃ.
Χωρισμένη, αὐτὴ, ἢ Ἐλένη! “Α! αὐτὸ θὰ
ἦτο ἀστείον!.. Ἐγέλασε νευρικῶς, ἔπειτα ὡς
νὰ ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ τὰς ἰδίας της σκέψεις,
ἔκαμεν ἓνα δύο γύρους μὲσα εἰς τὸ δωμάτιόν
της, καὶ τέλος ἐπῆρε τὸν χαρτοφύλακά της
καὶ τὴν πένα της, ἦλθε καὶ ἐκάθησε πάλιν
κοντὰ εἰς τὴν φωτιὰ καὶ ἤρχισε νὰ γράφῃ εἰς
τὸν Ἰάκωβο. Ἀπὸ πολὺ περίεργον ψυχολογι-
κὸν φαινόμενον, αἱ συμπαθητικαὶ λέξεις ὅπου
ἔγραφεν εἰς τὸν νέον, τῆς ἔκαμαν καλὸ, τὴν
συνεκίνησαν ὡς νὰ τῆς τὰς ἔλεγαν αὐτῆς τῆς
ἰδίας.

Τὴν ἐπομένῃν ἢ Ἐλένη, ἢ ὁποῖα ἕως τῶρα
δὲν εἶχε γνωρίσει παρὰ εὐθύμους ἐξεγέρσεις,
ἠσθάνθη μόλις ἀνοῖξε τὰ μάτια της τὸν πόνον
αὐτὸν τοῦ ἔρωτος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ μῆνας ὀλοκλή-
ρους δὲν ἔμελλε νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ, καὶ ὑπὸ
τὴν δύναμιν τοῦ ὁποῖου ἢ ψυχὴ της θὰ ἐτε-
λειοποιεῖτο καὶ θὰ μετεβάλλετο.

Ἡ σκέψις ὅτι, ἴσως ὁ κόμης Sant-Anna
θὰ ἤρχετο τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ ζητήσῃ ἐπι-
σήμως τὴν Δώρα, τὴν ἔκαμε τρελλὴν διὰ μίαν
στιγμὴν. Δὲν ἤθελε νὰ μείνῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον
καὶ νὰ εὐρεθῇ ἐκεῖ· ἐβιάσθη λοιπὸν εἰς τὴν
τουαλέτταν της, ἐπῆγεν εἰς μίαν συμπκτριώ-
τισσά της καὶ τῆς ἐπρότεινε ἐκδρομὴν εἰς
Φρασκάτι, ἢ ὁποῖα καὶ ἐγένετο ἀμέσως.

“Ὅπως ὅλες αἱ Ἀμερικανίδες, ἢ κ. Ρονάλ-
δου εἶχε μεγάλην πεποίθησιν εἰς τὴν θέλησιν
της, μάλιστα εἶχε πίστιν ἀπειρον εἰς τὴν ἐσω-
τερικὴν αὐτὴν δύναμιν. Ἡ ἰδικὴ της θέλησις
ποτὲ δὲν τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει, συχνὰ μάλ-
ιστα τῆς εἶχε ζητήσῃ θύματα, ὅπως εἰς τὴν
σκηνὴν τοῦ Ouchy. Καὶ εἰς τὴν περίστασιν
αὐτὴν τὴν ἐπεκαλέσθη καὶ πάλιν εἰς βοήθειαν
καὶ τὸ βράδι, ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ξενοδο-
χεῖον ἦτο τελείως κυρία ἑαυτῆς. Ὁ Λέλο εἶχεν
ἔλθει καὶ ἀκούσει τὰς λεπτομερείας ὅλας τῆς
ἐπισκέψεώς του, ἢ κ. Καρόλ ὑπὸ τὸ κράτος

ἀκόμη τοῦ ἐνθουσιασμοῦ της ἤρχισε τοὺς ἐπαί-
νους της. Ἡ ψυχρότης μὲ τὴν ὁποῖαν ἢ δις
Beauchamp καὶ ἢ Ἐλένη ἤκουσαν ὅλα αὐτὰ
δὲν ἐλύπησαν τὴν Δώρα· εἶχε τόσον μεγάλην
ἐσωτερικὴν χαρὰν, ὥστε ἔμενε ἀδιάφορος εἰς
τὰς ἀποδομασίας ὄλου τοῦ κόσμου. Τὴν στιγ-
μὴν ὅπου ἢ κ. Ρονάλδου ἐτοιμάζετο ν' ἀπο-
συρθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν της, τῆς εἶπεν ὅτι ὁ κό-
μης θὰ ἤρχετο τὴν ἐπομένην κατὰ τὰς δύο
νὰ τὴν ἴδῃ.

— Μὴν τὸν δεχθῆς κακὰ, προσέθεσε, ἢμπο-
ρεῖ νὰ νομίση ὅτι εἶσαι θυμωμένη, διότι νυμ-
φεύεται. Οἱ ἄνδρες εἶνε τόσον μάταιοι!

Ἡ Ἐλένη ὠχρίσεν ἐλαφρῶς, ἔπειτα ἀνοί-
γουσα καλὰ τὰ μάτια της, μὲ προσποίησιν
ἐκπλήξεως: Καὶ διατί;

— Διότι εἶχετε φλερτάρει μαζῇ. Ἐρωτο-
τροποῦσε μαζῇ σου... περιμένω με ἴσως! εἶπεν
ἢ δις Καρόλ μὲ τόνον εἰρωνικόν.

— Μήπως τὰ μεγαλεῖα σὲ ἔκαμαν νὰ πα-
ραλογίζεσαι;

— Ὀχι, ὄχι, εὐρίσκομαι ἀκόμη εἰς λαμ-
πρὰν κατάστασιν.

— Καὶ ὅμως ἢμποροῦσε κανεὶς ν' ἀμφιβάλ-
λῃ, ἀπήντησε ψυχρῶς ἢ Ἐλένη.

Ἡ Δώρα εἶχε μεγάλην διορατικότητα καὶ
πνεῦμα διαπεραστικὸν ὡσὰν ἀκτίνες Χ. Αἱ λέξεις
αἱ ὁποῖαι ἐξηγοῦσαν τὰς πρώτης της ἐντυπώ-
σεις συχνὰ ἐφευγαν ἀπὸ πολὺ μακρὰν καὶ ἀπὸ
ἀσφαλῆς σημείον. Αἱ σκέψεις τῆς ἐσπέρας αὐτῆς
ἐπλήγωσαν βραθεῖα τὴν κ. Ρονάλδου. Θεέ!
ἐὰν ὁ κόμης ἢμποροῦσε νὰ φαντασθῇ ὅτι ἦσθάν-
ετο λύπην!.. Αὐτὸ θὰ ἦτο φοβερόν!.. Ναί·
ὁ γάμος αὐτὸς δὲν τῆς ἤρесе, τῆς ἔκανε μάλ-
ιστα κακό, ἀλλὰ μόνον διότι συνέταιβε τὴν
ζωὴν τοῦ Ἰακώβου, διότι ἢ ἀπιστία τῆς δὲς
Καρόλ θὰ προξενούσε σκάνδαλον εἰς τὴν κοι-
νωσίαν τῆς Νέας Ἰόρκης, σκάνδαλον τὸ ὁποῖον
θ' ἀντανάκλουσε εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειαν.

Θὰ ἐξηγήσῃ ὅλα αὐτὰ εἰς τὸν Sant-Anna
καὶ ἂν δὲν εἶνε κουτός, δὲν θ' ἀπατηθῇ εἰς τὰ
αἰσθήματά της.

Ἡ Ἐλένη ἔπεισεν ἑαυτὴν τόσον καλὰ, ὥστε
τὴν ἐπομένῃν ὅταν τῆς ἀνήγγειλαν τὸν κόμητα
Sant-Anna ἦτο ἐντελῶς ψυχραῖμος καὶ ἀξιο-
πρεπής.

— Τὰ θερμότερα συγχαρητήριά μου! — τοῦ
εἶπε μὲ τόνον κάπως εἰρωνικόν, ἐνῶ τοῦ ἔδιδε
τὸ χέρι της μὲ τελείαν φυσικότητα.

Ὁ Λέρο εὐρέθη διὰ μίαν στιγμὴν εἰς ἀμη-
χανίαν ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴν αὐτὴν ἢ Δώρα τοῦ
εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἢ κ. Ρονάλδου ἦτο μανιώδης,
ἤλπιζεν ὅτι θὰ τὴν ἠνάγκαζε νὰ προδοθῇ τέ-

λος και να εκδικηθῆ. Ἐν τούτοις ἀμέσως συν ἦλθεν.

— Δέχομαι τὰ συγχαρητήριά σας με γάλην εὐχαρίστησιν, διότι γνωρίζω ὅτι εἶνε εἰλικρινῆ... ὅπως ὅ,τι προέρχεται ἀπὸ σας.

Τὰ βλέφαρα τῆς Ἑλένης ἀνοιγόκλεισαν ἐλαφρῶς, οἱ ῥώθωνές της διεστάλησαν ὀλίγον, ἀλλ' ὕψωσεν ἀμέσως τὸ κεφάλι.

— Σὰς συγχαίρω εἰλικρινέστατα, τοῦ εἶπε, διότι νυμφεύεσθε Ἀμερικανίδα. Ἴσως δὲν εἶνε μετριοφρον ἐκ μέρους μου, ἀλλὰ νομίζω ὅτι εἶμεθα τίμια, ἐξυπναί, ὅτι τέλος ἔχομεν κἀποιας ἀρετάς.

— Ἐχετε πολλὰς... καὶ τὰς καλλιτέρας. Ἐγὼ θεωρῶ εὐτυχή τὸν ἐκυτόν μου, διότι κατώρθωσα νὰ κερδίσω τὴν καρδιά τῆς δεσποινίδος Καρόλ. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι δὲν ἐγκρίνετε τὴν ἐκλογὴν της;

Τὸ βλέμμα τῆς κ. Ρονάλδου δὲν ἐταπεινώθη εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτῆν.

— Δὲν ἀποδοκιμάζω τὴν ἐκλογὴν της, πιστεύσατέ το! ἡ διάλυσις τοῦ ἀρραβῶνος της εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἀποδοκιμάζω. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, αὐτὸ μᾶς φαίνεται τόσον κακόν, ὅσον καὶ ἓνα δικζύγιον. Γνωρίζω τὸν κ. Ἀσκὸτ ὅλην μου τὴν ζωὴν, καὶ σας λέγω εἰλικρινῶς ὅτι εἶμαι μὲ τὸ μέρος σας. Δὲν τοῦ ἤξιζεν ἡ προσβολὴ αὐτῆ. Εἶνε ἡ πλέον τίμια καρδιά, ἡ καλλιτέρα ποῦ ἐγνώρισκα, ἐπρόσθεσεν ἡ Ἑλένη, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὰ λόγια αὐτὰ θὰ δυσαρεστοῦσαν τὸν κόμητα.

— Τὸ πιστεύω, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ Δέλο, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι οἱ τέλειοι ἔχουν τόσον ὀλίγην τύχην μὲ τὰς γυναῖκας! Παρὰ ὅλας αὐτὰς τὰς ἀρετάς του ὁ κ. Ἀσκὸτ δὲν εἶχε κατορθώσει, βεβχίως, νὰ τὸν ἐρωτευθῆ ἡ δις Καρόλ. Ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἀγαποῦσε, ἀλλ' ἐνόησε τὴν πλάνην της ἐγκαίρως.

— Εἶνε δυνατόν, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὴν διακαίολογεί καὶ ὁ σύζυγός μου δὲν θὰ τὴν συγχωρήσῃ ποτέ.

— Ἡ Δώρα δὲν εἶνε ἀνεψιὰ τοῦ κ. Ρονάλδου;

— Μικρυνή.

Ἡ Sant Anna ἤρχισε νὰ γελά.

— Ἀλλὰ τότε θὰ γίνω καὶ ἐγὼ ἀνεψιός σας! αὐτὸ εἶνε ἀστείωτατον, ἡ ζωὴ εἶνε πολὺ περίεργος καμμιά φορά.

— Ἀνεψιός μου! ἐπανελάθεν ἡ Ἑλένη κωμικὰ ἀφηρημένη.

Ἐπειτα ἐνόησε τὴν περίεργον πραγματικότητα καὶ ὠχρίασεν ὀλίγον.

— Ἀλήθεια, δὲν τὸ εἶχα σκεφθῆ αὐτό. Πάντοτε ἐθεωροῦσα τὴν Δώραν, ὡς νεωτέραν ἀδελφὴν, ποτὲ δὲν μὲ ὠνόμασε «θείαν» ἐκτὸς τούτου εἶνε καὶ εἰς ἐμὲ μικρυνὴ συγγενῆς.

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Μετὰ μίαν ὥραν, ἦτο ἐντελῶς ἔτοιμη, φρεσκαρισμένη, πουδραρισμένη μυρισμένη καὶ ὁ Γιώργης ὁ μικρὸς ὑπηρετᾶκος μὲ τὴν στολήν του μὲ τὰ χρυσὰ κουμπιά. ἔτηδούσεν εἰς τὸ ἀμάξι, διὰ νὰ συνοδεύσῃ τὴν κυρίαν του, ὡς μικρὸς γκροῦμ εἰς τὴν περίπατόν της.

Εἰς τὴν ἐξώπορτα ἡ καμαριέρα τῆς ἐδιώρθωνε τὴν τελευταία στιγμή τὸ βέλο της, ποῦ ἦτο λιγάκι στραβά, ἐνῶ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς κουζίνας ἡ μαγειρίσσα ἐκουνούσε τὸ κεφάλι της μὲ μειδιάματα σαρκαστικά εἰς βάρους της.

Τὶ σοῦ εἶναι ἡ γυναῖκα αὐτή, ἔλεγε δυὸ λεπτὰ ἀργότερα εἰς τὴν σύντροφόν της, ἡ ὁποία ἀφοῦ ἐκλείσει τὴν ἐξώπορτα, ἔτρεξε μὲ χαρὰν νὰ πάρῃ τὸν ἀπογευματινὸ της καφέ μὲ τὸ βούτυρο εἰς τὴν κουζίνα. Σήμερα ἔχει γίνῃ κάποια μεγάλη φασαρία, καὶ ὅταν κἴτι νὰ εἶδεν ὁ στραβὸς μας ὁ κύριος. Ἡ ἔξαφνη κακοδιαθεσία του, τὰ τρεξίματα τὰ δικά της τὸ πρωῖ, ἡ στενοχώριες καὶ τὰ κλάμματα τῆς κ. Ἄννας, ὅλα αὐτὰ καὶ ἐκρυβαν. Κι αὐτὴ δὰ τὰ εἶχε χρειασθῆ τὸ πρωῖ.

Καὶ βέβαια, εἶπεν ἡ καμαριέρα. Δὲν εἶδες πῶς ἐβγήκε ὅταν τρελλή, ἀντυτη, σκεπασμένη μ' ἐκεῖνο τὸ πυκνὸ βέλο... Ἰστερα ὅλα διωρθώθηκαν...

Μὰ καλά, ἐσὺ δὲν ἄκουσες τίποτε; Δὲν ἐκατάλαβες;

— Ἐγὼ! Ἄκουσα καὶ ἀπὸ τὴν ὁμιλία ποῦ ἔκανε μὲ τὴν κ. Ἄννα. Μὰ δὲν ἐκαλοκατάλαβα. Ἡ κυρία ἐνῶ ὅλο τῆς κακομιλοῦσε τώρα στοῦ τέλους, ὅμως σήμερα ἄκουσα νὰ τῆς ἴμιλῃ ταπεινὰ καὶ νὰ τῆς λέῃ. Σ' εὐχαριστῶ, κυρία Ἄννα. Μ' ἔσωσες. Κ' ἐκεῖνη τῆς ἀπήντησεν. ὄχι ἐσᾶς. Ἐκεῖνον. Κ' ἔπειτα καὶ ἔλεγε γιὰ τὸν κύριον κ' ἡ κ. Ἄννα ἔλεγε πῶς εἶναι μέγανος, γίγαντας...

— Ποῖος ὁ κύριος; τί λὲς καλέ; Λάθος θὰ κἀνης.

— Μπορεῖ, μὰ ὅμως ἐγὼ τ' ἄκουσα, γιατί τ' αὐτιά μου τὰ εἶχα τευτωμένα... Ἐπειτα ἡ κ.

Ο ΝΕΟΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ
τοῦ ἐν Κερκύρῃ Ἀχιλίου, ὁ ἀντικταστῆσας
τὸ μνημεῖον Χαΐνε.

Ἄννα μαζεῦει τὰ πράγματά της ὅταν νὰ ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ...

Μπά! Νὰ ἴδῃς ποῦ θὰ τὰ κατάφερει ἡ κυρία νὰ κολλήσῃ στῆς πλάτες της τῆς δικῆς της μπομπές... Οὐ! αὐτὸ θὰ εἶναι! Χωρὶς ἄλλο! Ἐρεῖς τί ψεύτρα εἶναι καὶ πῶς τὰ καταφέρνει! Τὸ κουδούνι ἀντήχησεν ἔξαφνα εἰς τὴν κου-

ζίνα ὀρμητικὰ καὶ ἡ συνομιλία τῶν δύο ὑπηρετριῶν διεκόπη. Ἡ καμαριέρα ἔτρεξε καὶ ἐξηφανίσθη εἰς τῆς σκάλες, ἐνῶ ἡ μαγειρίσσα ἐξακολουθοῦσε νὰ πίνῃ τὸ δεύτερο της φλιτζάνι, μονολογοῦσα. Ἐσυνέχιζεν ἀπλούστατα τὴν ὁμιλίαν μὲ τὸν ἑαυτόν της. Δὲν τὸ χωνεύω, ἔλεγε μὲ πείσμα, νὰ τὰ ρίξῃ ὅλα στῆ φτωχὴ τὴν κοπέλλα, ποῦ τὴν ἔχει ἐδῶ σκλάβαν ἀπλήρωτη, νὰ γράφῃ ὀλημερὶς καὶ νὰ περιποιοῦται τὸ στραβὸ καὶ νὰ τοῦ διαβάξῃ καὶ νὰ σκοτώνεται γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστῇ... Κι' αὐτὴ νὰ ζῆ μόνο γιὰ νὰ στολιζέται καὶ νὰ χαρτοπαίξῃ καὶ νὰ γλεντᾷ Παληοβρῶμες ἀλήθεια!

Ἡ καμαριέρα εἶχε τρέξει εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἄννας, διότι αὐτὴ εἶχε κτυπήσει τὸ κουδούνι. Εἰς τὴν πόρτα ἐσταμάτησεν, ἐμπρὸς εἰς τῆς ἀνοιγμένες βαλίδες καὶ τὴν ἀναστάτωσιν τοῦ δωματίου. Καλὲ τί εἶν' αὐτό, κυρία Ἄννα; Γιὰ ποῦ ἐτοιμαζόσαστε μὲ τὸ καλό;

Ἐλαβα ἓνα τηλεγράφημα καὶ πρέπει νὰ φύγω ἀμέσως, εἶπεν ἡ Ἄννα σοβαρὰ καὶ μελαγχολικά.

Μόνο σὲ παρακαλῶ νὰ συνάξῃς ὅσα ρούχα μου ἐστέρνωσαν ἀπὸ τὴν πλύσι καὶ νὰ μοῦ τὰ φέρῃς.

Μὰ δὲν ἐσιδερῶσαμεν ἀκόμη, ἀπήντησεν ἡ καμαριέρα. Καὶ εἶναι τάχα ἀνάγκη νὰ φύγετε τώρα, σήμερα ἀμέσως;

Ἡ Ἄννα δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐρώτησιν. Φέρε μοῦ τα ὅπως εἶναι ἀσιδέρωτα, εἶπε μὲ τρόπον ποῦ δὲν ἀπεδέχετο ἀντίρρησιν. Ἡ καμαριέρα ἔφυγε τρεχάτη, ὅπως εἶχεν ἔλθῃ καὶ ἡ Ἄννα ἐκάθισε εἰς ἓνα μικρὸ σκαμνάκι, ἀκούμπησε τὰ χέρια της εἰς τὴν βαλίτσα της, ἐστήριξεν ἐπάνω τὸ κουρασμένο κεφάλι της, καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχε χάσει ὅλον τὸ θάρρος της, ὡς νὰ μὴν εἴμποροῦσε πειὰ οὔτε νὰ σκεφθῆ.

Μηχανικῶς μόνον καὶ ὡς διὰ νὰ ἐγκαρδιώσῃ τὸν ἑαυτόν της εἰς τὴν ἀπόφασιν της ἔλεγε: θὰ φύγω! Πρέπει νὰ φύγω. Τώρα, ἀμέσως, πρὶν αὐτὴ γυρίσῃ! Τὰς φράσεις αὐτὰς τὰς ἐπανελάμβανε μονότονα, ξηρά, ἀποφασιστικά. Ἡ φωνὴ της τῆς ἐφαίνετο σκληρὰ, πένθιμη. ὅταν καμπάνα ποῦ ἀπηχεῖ μονότονα, ὅταν κτυπᾷ διὰ κάποιο δυστύχημα. Ἡ λύπη καὶ ὁ πόνος της ἦσαν τώρα φοβερῶτερα ἀπὸ τὴν ἄλλην φορὰν, ποῦ κοριτσάκι δεκαεῖς χρόνων τὴν εἶχε διώξῃ ἡ κ. Μοίρα. Τότε δὲν εἶχε καλά, καλά, συνείδησιν τί συνέβαιεν εἰς τὴν ψυχὴν της, τότε εἶχε τὴν μάνα της καὶ τὴν μπαμπά! Μάρω καὶ τὸν καλὸ γιαντῶ, ποῦ ὅλοι μαζὴ τὴν ἀγαποῦσαν καὶ ἀποτελοῦσαν ὡς μίαν σκιὰν οἰκογενειακοῦ ἀσύλου. Τότε ἄφωε τὸν Στέφα εὐτυχισμένο, γερὸ, δυνατό, ἄνθρωπον ποῦ δὲν εἶχε τὴν ἀνάγκην της, ποῦ ἐβαδίζε πρὸς ἓνα μέλλον, ποῦ καὶ

αὐτὴ εἶχε φαντασθῆ ὥραίο καὶ φωτεινό.

Τώρα τὰ πράγματα εἶχαν ἀλλάξει. Τώρα ὁ ἄνθρωπος αὐτός, γιὰ τὴν ἡσυχία τοῦ ὁποίου ἐθυσίαζε τὰ πάντα θὰ ἔμενε εἰς τὸ σκότος του μόνος, ἔρημος, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν λυπῆται καὶ κανεὶς νὰ τὸν ἀγαπᾷ. Μέσα εἰς ἓνα αἰώνιον ψέμα καὶ εἰς μίαν καθημερινὴν προδοσίαν χωρὶς τοῦλάχιστον νὰ ἡμπορῆ νὰ ἔχη τὴν ἀνακούφισιν τῆς ἐργασίας, ποῦ τόσο τὸν ἐφώτιζεν εἰς τὰ σκότη του καὶ τόσο τὸν ἐσυντρόφευεν εἰς τὴν μόνωσίν του.

Καὶ τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἡ θυσία τῆς ἦτον ἐγκλημα καὶ τὸ ἥρωϊκὸν ψεῦδος τῆς δὲν θὰ εἶχεν ἀποτέλεσμα, Ἐπειτα μία ἄλλη σκέψις ἤρχετο νὰ τὴν βυθίσῃ εἰς μεγαλητέραν ἀκόμη ἀπελπισίαν. Ἀνεκάλυπτεν ἔξαφνα, ἀπότομα, ὅτι ὁ Στέφος τὴν ἀγαποῦσε. Ὅτι ἡ ὑποτιθεμένη ἀτιμία τῆς τοῦ ἔκαμνε πολὺ κακό, ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἡσυχώτερος μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι αὐτὴ ἦτο ὅποια ἐπίστευεν ὅτι ἦτο, ὅτι εἶχε χάσει πλέον κάθε πίστιν πρὸς τὴν ἐπιστήμην, κάθε πεποίθησιν εἰς τὰς μακρὰς ψυχιατρικὰς μελέτας καὶ ἐφευρέσεις του.

Καὶ διὰ μιᾶς τῆς ἤρχετο ἡ ἰδέα νὰ τρέξῃ εἰς τὸ δωμάτιόν του νὰ τοῦ φωνάξῃ διὲ ἦτον ἀθώα, νὰ τοῦ εἰπῆ τί συνέβαινε καὶ τί εἶχε συμβῆ νὰ τοῦ εἰπῆ ὅλην τὴν μεγάλην τῆς ἀγάπην, ἡ ὅποια τὴν ὠθησε εἰς τὸ ψεῦδος αὐτό, τὸ ἥρωϊκόν, μὲ τὸ ὅποιον ἐνόμιζεν ὅτι θὰ τὸν ἔσωζε, ὅτι θὰ τοῦ ἀπέδιδε τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν χαρὰν. Ὅσον μάλιστα ἐσκέπτετο ὅτι ἡ Ἀμαλία στολισμένη καὶ εὐτυχημένη θὰ ἔτρεχε τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς συνάντησιν τοῦ Θωμᾶ, ὅτι μαζὴ οἱ δύο των θὰ τὴν ἐπερίπαιζαν καὶ θὰ ἔκαμναν νέα σχέδια προδοσίας. Τόσον ἡ σκέψις αὐτὴ ἐρριζώνετο περισσότερο εἰς τὸ πνεῦμα τῆς.

Ἄλλ' ἀμέσως ἡ νέα πλοκὴ ποῦ θὰ ἐλάμβαναν τὰ πράγματα τὴν ἐτρόμαζεν Ἡ Ἀμαλία χωρὶς ἄλλο θὰ ἔφευγε, τὸ σκάνδαλον θὰ ἐξεσπούσε φοβερόν, ἡ καταστροφὴ τοῦ σπιτιοῦ θὰ ἐπῆρχετο τελεία. Αὐτὴ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς συζύγου δὲν θὰ ἡμποροῦσε πλέον νὰ μείνῃ πλησίον εἰς τὸν δυστυχῆ τυφλόν. Ἦτο βεβαία ὅτι ἡ Ἀμαλία θὰ διέδιδεν ὅτι ἦτο ἡ ἐρωμένη τοῦ συζύγου τῆς διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὰς παρεκτροπὰς τῆς.

Ὅλα αὐτὰ τὴν ἐτρόμαζαν. Ὁ θόρυβος ἦτο δι' αὐτὴν κἄτι φοβερόν, ὅπως εἶναι δι' ὅλους τοὺς δειλοὺς καὶ τοὺς ἀδυνάτους. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν θὰ ἦτο καλλίτερον διὰ τὸν Στέφα, διότι πάλιν θὰ ἦτο δυστυχῆς, πάλιν θὰ ἔμενεν ἔρημος, ἐνῶ τώρα, ἐνόσω ἐπίστευεν εἰς τὴν ἀθωότητα τῆς γυναικὸς του, εἶχε τὴν παρηγορίαν αὐτὴν. Μία σκέψις τώρα νέα ἦλθε νὰ ριζωθῆ

εἰς τὸ μυαλό τῆς. Νὰ μεταχειρισθῆ ὅλην τῆς τὴν ἐπιρροήν, ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν Ἀμαλίαν εἰς τὰ καθήκοντά τῆς Ἐνόμιζεν ὅτι ἐὰν ὠμιλοῦσε καὶ εἰς αὐτὸν τὸν κ. Θωμᾶν, ἐὰν ἴσως μετεχειρίζετο τὴν ἐπέμβασιν τῆς δυστυχισμένης τῆς γυναικὸς του πιθανὸν νὰ ἔφθανεν εἰς ἓνα ἀποτέλεσμα. Ὡ! αὐτὸ ἦτο! Ἡ κ. Θωμᾶ ἦτο γυναικᾶ ἐντελῶς διαφορετικὴ ἀπὸ τὰς ἄλλας Ἦτο βεβαία ὅτι εἴξευρεν αὐτὴ τὰς σχέσεις τῆς Ἀμαλίας μὲ τὸν ἄνδρα τῆς καὶ ὅτι ἀπὸ οἶκτον προσεπάθει νὰ κρύπτῃ ἀπὸ τὸν κόσμον τὴν ἐνοχλήν τῆς νέας γυναικὸς, μὲ τὴν ὅποιαν ἐξηκολούθει νὰ διατηρῆ φιλικὰς σχέσεις.

Χωρὶς νὰ πολυσκεφθῆ τί θὰ ἔλεγε εἰς τὴν κ. Θωμᾶ καὶ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς, ἂν συναυτοῦσεν αὐτὸν πρῶτα, ἐσηκώθη βιαστικὰ ἔβαλε τὸ καπέλλο τῆς καὶ ἐξῆλθε Ἡ μαγεύρισα ἀπὸ τὸ ὑπόγειον παράθυρό τῆς, ποῦ παρηκολούθει καὶ κατεσκόπευε κάθε ἄνθρωπον ποῦ ἔμπαινε καὶ ἔβγαίνε τὴν εἶδε, καὶ εἰπεμονάχῃ τῆς σταυροκοπομένη. Ἐλα Θεέ μου! Μὰ τὴν ἀλήθεια τούτῃ θᾶναι ἡ υτροπιασμένη. Καλὲ δὲς χάλι καὶ ἀπελπισίαι. Εἶχε δὰ γούστο νᾶναι ἡ κυρία ἀθώα. Πραγματικῶς ἂν ἡ Ἄννα ἦτο ἡ ἀληθινὴ ἔνοχος δὲν θὰ ἦτο περισσότερο ἀπηλπισμένη καὶ δυστυχῆς.

Ὅταν ἐκτύπησε τὴν πόρτα τῆς κ. Θωμᾶ τὰ πόδια τῆς ἔτρεμαν καὶ ἡ καρδιὰ τῆς ἐκτυποῦσε, ὅταν νὰ εἶχε διὰ μιᾶς χυθῆ μέσα ὅλον τῆς τὸ αἷμα. Δὲν εἴξερε πλέον τί θὰ ἔλεγε, πῶς θὰ ἤρχιζε τὴν ὀμιλίαν τῆς. Διότι δὲν ἦτο καὶ εὐκολον αὐτὸ ποῦ ἤρχετο νὰ εἰπῆ. Καὶ ἂν ἡ κ. Θωμᾶ δὲν εἶχεν ὑποπτευσθῆ τίποτε; Καὶ ἂν, κατὰ τὸ ἐπίβουλον σύστημα τῆς Ἀμαλίας καὶ τὰς ἐπιτηδείας διαδόσεις καὶ αὐτῆς καὶ τοῦ Θωμᾶ εἶχε φθάσῃ καὶ εἰς αὐτὴν ἡ εἰδησις ὅτι ὁ ἄνδρας τῆς αὐτὴν ἐρωτεύετο καὶ μὲ αὐτὴν ἐσχετίζετο, τότε πῶς θὰ τὴν ἐδέχετο ἡ κ. Θωμᾶ!

Ἡ Ἄννα ἐτοιμάζετο νὰ φύγῃ, ὅταν ἔξαφνα ἄνοιξεν ἡ πόρτα καὶ εὐρέθη πρόσωπον μὲ πρόσωπον μὲ τὴν κ. Θωμᾶ. Τί συμβαίνει καὶ γιατί εἰσθε τόσο ταραγμένη; τὴν ἠρώτησεν ἡ κ. Θωμᾶ, ἡ ὅποια ἐφαίνετο ἐπίσης πολὺ ταραγμένη. Ὁ κ. Στέφας εἶναι πραγματικῶς ἄρρωστος πολὺ; Καὶ μήπως ἦλθετε νὰ ζητήσε-ε ἐδῶ τὴν γυναικᾶ του;

Ἡ Ἄννα εἶχε πάθῃ γλωσσοδέτην. Τῆς ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν.

Ἡ κ. Θωμᾶ ἐξηκολούθησε μὲ φωνὴν ποῦ ἔτρεμε. Τώρα αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἔφυγε μαζὴ μὲ τὸν ἄνδρα μου. Ἦλθεν, ἐκτύπησε καὶ ἐπειδὴ συνέβη νὰ εἶμαι ἔξω, ἠρώτησα ποῖος ἦτο. Ἡ κ. Στέφα ὀρμητικὰ, ἀπότομα, χωρὶς κἂν νὰ μὲ καλημερίσῃ, μὲ διέταξε νὰ στείλω κάτω τὸν κ.

Θωμᾶν εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε νὰ ὀμιλήσῃ. Ἐξετέλεσα τὴν διαταγὴν τῆς καλῆς μου φίλης, εἶπεν ἡ κ. Θωμᾶ μὲ σαρκασμὸν, καὶ ὁ σύζυγός μου εὐρίσκεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν μαζὴ τῆς.

K. PAPPEN

ΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ

Μεγάλῃ διαφορᾷ πικρατρεῖται μεταξὺ τῆς ἐνδυμασίας τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς τῶν γυναικῶν κατὰ τὴν Μινωϊκὴν ἐποχὴν. Οἱ ἄνδρες κατὰ μὲν τὰ ἄλλα παρουσιάζονται γυμνοί, φέρουσι δὲ μόνον περὶ τὴν ὄσφιν περιζώμα, τὸ ὅποιον ἡ εἰνικὴ τεμάχιον ὑφάσματος διαπερώμενον διὰ τῶν σκελῶν καὶ κρατεῖται ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω διὰ τῆς ζώνης, ἡ εἶναι ραπτὸν καὶ πολυτελέστερον πεποιικιλμένον διὰ κεντημάτων καὶ χρυσοποίκιλον. Εἰς τὰς τοιχογραφίας Κνωσοῦ τὸ κάτω μέρος τοῦ περιζώματος, καμπυλούμενον τοξοειδῶς φαίνεται ἕνεκα τῆς ἀκμῆς του μεταλλικόν, καὶ ἔμπροσθεν κρέματα. δικτυωτόν τι μὲ βάρη κάτω, πιθκνῶς ἔνα κρατῆ τὸ περιζώμα καὶ μὴ τὸ ἀφίνη νὰ ἀνεμίζεται καὶ ὑψοῦται. Ἐκτὸς τοῦ περιζώματος οἱ ἄνδρες φέρουσι ζώνην πολυτίμον, δι' ἧς ἐπετηδεύοντο νὰ σφίγγωσιν ὑπεμέτρως τὴν ὄσφιν καὶ τὴν κάμνωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν λεπτοτέραν. Κοσμημάτα φέρουσι οἱ ἄνδρες συχνά, ἦτοι περιδέριχα καὶ περισφύρια καὶ περιβραχιόνια καὶ λίθους πολυτίμους εἰς τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς.

Ἡ ἐνδυμασία τῶν γυναικῶν, τοῦλάχιστον τῶν εὐπορωτέρων, ἦτο συνθετωτέρη. Περὶ τὸν θώρακα φέρουσι περικόρμιον στενόν, τὸ ὅποιον ἰσχυρῶς πιεζόμενον δι' ἱμάντων ἢ ἄλλως πως, ἀφίνει νὰ διαγράφωνται οἱ μαστοί, ἡ καὶ μένουν ἐντελῶς ἔξω τοῦ ἀνοικτοῦ περικορμίου, ὅπως εἰς τὰ ἐκ πορσελάνης περίφημα εἰδωλα τῆς Κνωσοῦ. Κάτω φέρουσι βραεῖαν καὶ πλουσίαν ἐσθῆτα, ἧτις πλατύνεται πρὸς τὰ κάτω γινομένη κωδωνοειδῆς ὁμοιάζουσα πρὸς κοινολίνον. Ἡ ἐσθῆς περικοσμεῖται δι' ὄψας (φαρμπλαῖ) καὶ στολίδων ἀλλεπικλήλων. Ἐκοσμοῦντο αἱ γυναικες καὶ διὰ πολυτίμων κοσμημάτων ἐξ εὐγενῶν μετάλλων καὶ πολυτίμων λίθων.

Ἡ πολυτέλεια τῆς ἐνδυμασίας τῶν γυναικῶν τῆς Μινωϊκῆς ἐποχῆς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κατώτιν ἀπλότητα τῆς ἐνδυμασίας κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐποχὴν κάμνει ἐκπληξιν. Αἱ Κυρίαι

τῆς Αὐλῆς τοῦ Κνωσίου ἀνγκτόρου νομίζει τις, ὅτι εἶναι ἐνδεδυμένοι κατὰ τοὺς Παρισινούς τυρούς.

Οἱ ἄνδρες ἡ ἔτρεπον κόμην μακρὰν, ἡ ὅποια κατὰ πλοκάμους κατήρχετο ἐπὶ τῶν ὤμων, ἡ ἔκειρον αὐτὴν. Συνήθως ἐξυρίζοντο τὸ γένειον καὶ μάλιστα τὸν μύστακα.

Αἱ γυναικες πάντοτε ἔτρεπον κόμην, ἡν περὶ σπῶς περιποιούοντο καὶ ἐσχημάτιζον ποικίλας κομώσεις καὶ ἐκόσμουσαν αὐτὴν διὰ πολυτίμων κοσμημάτων.

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐβλίδιζον συνήθως γυμνόποδες· μόνον ὅτε μετέβηκινον εἰς ἐξοχὴν ἢ ἤρχοντο εἰς πόλεμον ἢ θήραν ἔφερον ὑψηλὰ ὑποδήματα, τὰ ὅποια ἔδενον κατὰ τὴν κνήμην δι' ἱμάντων. Ἡ γυμνοποδία μάλιστα ἐντὸς τοῦ οἴκου ἦτο γενική, ὅσον καὶ ἂν μὲς φαίνεται σήμερον παράδοξο, διὰ τοῦτο τὰ δάπεδα τῶν δωματίων καὶ τῶν αἰθουσῶν ἦσαν ἀσβεστωμένα καὶ χρωματισμένα.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΑ.

Τὰ κατὰ τὴν θρησκείαν τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς διεφωτίσθησαν μεγάλως ἐκ τῶν Κρητικῶν ἀνσκαφῶν.

Θεὰ ἦτο ἡ κυρία θεότης τῆς Μινωϊκῆς ἐποχῆς μία ἡ πλείονες, τῆς ὁποίας τὰ εἰδωλα εὐρέθησαν εἰς Κνωσὸν καὶ Γουρνιά καὶ ἀλλαχοῦ. Εἶναι ἡ Μήτηρ τῶν θεῶν, ἡ Μεγάλῃ Κυρία, εἰδος Κυβέλης ἢ Ρέας λατρευομένη ὑπὸ ποικίλας ιδιότητος. Ὡς θεὰ τοῦ πολέμου καὶ τῆς καταστροφῆς, ὅτε φέρει τὸν διπλοῦν πέλεκυν, ὡς θεὰ τῆς γῆς καὶ τῆς εὐφορίας φέρουσα ἄνθη, ὡς δαμάζουσα θηρία ἡ κρατοῦσα ὄφεις. Ἦτο ἄρα ἡ Μινωϊκὴ θρησκεία μητριαρχική. Ἀρσενικῶς θεὸς δὲν παρουσιάζεται τοῦλάχιστον εἰς τὰ εὐρήματα τῆς Κρήτης.

Καὶ ἡ θεὰ αὐτὴ οὐχὶ συχνὰ παρουσιάζεται ὑπὸ τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν τῆς. Συχνὰ τὰ εἰδωλα αὐτῆς εἶναι ἀπλοὶ κύλινδροι κῶνοι ἢ μόνον τὸ ἄνω ἡμισυ εἶναι ἀνθρώπινον, τὸ δὲ κάτω κύλινδρος. Συνηθέστερον ἀναφαίνονται τὰ θρησκευτικὰ τῆς σύμβολα, εἰς τὰ ὅποια ἀπενεμετο θεία λατρεία. Τὰ ἱερὰ αὐτὰ σύμβολα εἶναι ὁ διπλοῦς (ἡ τετραπλοῦς) πέλεκυς, τὸ ἱερώτατον καὶ ἀγιώτατον τῶν θεῶν συμβόλων, ὅπως λ.χ. εἰκονίζεται εἰς τὴν λάρακα Ἀγ. Τριάδος (εἰκ. 7) καὶ κατὰ τὰς δύο μακρὰς πλευράς. Πρὸ αὐτοῦ γίνονται σπονδαὶ καὶ θυσίαι. Τοιοῦτοι ἱεροὶ πελέκεις εὐρέθησαν πολλοί, ἀξιοσημείωτος δὲ εἶναι ὁ εὐρεθεὶς εἰς Ἀγίαν Τριάδα σώζων καὶ τὴν λιθίνην βάσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ἐμπεπηγμένος ὁ ξύλινος κίων εἰς τὴν κο-

ρυφήν του οποίου ήτο προσηρμοσμένος ο πέλεκυς. "Αλλα ιερά σύμβολα ήσαν το ζεύγος των ιερών κεράτων, το όποιον εικονίζεται εις τα μνημεία της τέχνης, εις τας σφραγίδας και τας τοιχογραφίας, ή εύρίσκονται ατούσια εκ πηλοῦ ή λίθου. Συνήθως κοσμοῦσι τούς βωμούς και τὰ ιερά. Ίερὸν σύμβολον ήτο και ὁ σταυρός (εικ. 5) ὅπως περ' Αἰγυπτίους τὸ λεγόμενον "Ανκ τὸ κρατούμενον ὑπὸ των βασιλέων. Και στῦλοι ιεροὶ ὑπῆρχον και λίθοι τινες φυσικοὶ (βατίλυοι) και δένδρα, ή ἐλαία και ή συκῆ και ἄλλα.

Τόποι ἴδιοι πρὸς λατρείαν των θεῶν ήσαν τὰ φυσικὰ σπήλαια, ὅπως λ.χ. τὸ Δικταῖον ἄντρον (Σπήλαιον Ψυχροῦ), ὅπου εύρέθησαν ἀνθήματα Μεσαίας και Ὁψίμου Μινωϊκῆς ἐποχῆς και τὸ σπήλαιον εις Πατσὸν τοῦ Ἀμκρίου. Ἀλλὰ και οἰκοδομήματα ἰδιαίτερα ἐκτίζοντο ὡς ιερά ἐντὸς των συνοικισμῶν ή και μακρὰν αὐτῶν ἐπὶ των ὄρέων, ὅπως π. χ. τὸ τοῦ Πετσοφᾶ παρὰ τὸ Παλαικάστρον της Σητείας. Ἐν τῷ ἀνακτόρῳ Κνωσοῦ ὑπῆρχον δύο. Ἐν τῷ ἀνακτόρῳ Φαιστοῦ εύρέθη ἐν τῇ δυτικῇ αὐλῇ συνιστάμενον ἐκ τριῶν μικρῶν δωματίων, ἐκ των ὁποίων τὰ μὲν δύο ήσαν τὸ κυρίως ἱερόν, τὸ δὲ ἄλλο ήτο τὸ σκευοφυλάκιον αὐτοῦ. Εἰς τὰ Γουρνια εύρέθη τὸ ἱερόν ἔχον ἐν τῷ μέσῳ μικρὸν πῆλινον τρίπουν βωμὸν και τὰ εἶδωλα, και εις ἄλλα μέρη της Κρήτης παρετηρήθησαν.

Τὰ ἱερά της Μινωϊκῆς ἐποχῆς ήσαν μικρὰ και ἀπλᾶ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἀνάκτορα και τὰ οἰκήματα των πλουσίων. Ήσαν φαίνεται πολλάκις και ὑπαιθρα, ὅτε περιέκλειον τὸ ἱερόν δένδρον, ὅπως βλέπομεν εις σφραγίδας και τὴν λάρνακα Ἀγ. Τριάδος. Τὸ ἱερόν ήτο μόνον χῶρος ή κατοικία θεοῦ περιέχον τὸ εἶδωλον, τὰ ἱερά του σύμβολα και τὸν βωμὸν ή τράπεζαν των προσφορῶν και των σπονδῶν, ὅπου ἕκαστος προσερχόμενος προσέφερε τὰ νομιζόμενα και ἐπεκαλεῖτο τὴν θεῖαν ἀντίληψιν. Πληθὺς ἀνθημάτων εύρέθησαν ἐν τοῖς ἱεροῖς πῆλινα ή μεταλλικὰ εἰκονίζοντα αὐτούς τούς λατρευτὰς ή τὰ κτήνη αὐτῶν, ὑπὲρ ὧν ἐζήτησαν τὴν προστασίαν της θεότητος.

Ἐπῆρχον πλὴν της κυρίας θεᾶς και εἰκονίζονται εις τὰς σφραγίδας και ἄλλοι τινὲς δαίμονες ἀνθρωπόμορφοι ή τερατόμορφοι. Οὗτοι πιθανῶς ήσαν δευτερευούσης σημασίας δαίμονες ὑπηρετικοὶ της κυρίας θεᾶς. Ἐπῆρχε και θεότης ἀλεξίκακος· εις τὸ ἱερόν τοῦ Πετσοφᾶ, ὅπου πλὴν των συνήθων ἀναθημάτων εύρέθησαν και ἄλλα εἰκονίζοντα χεῖρας και πόδας και κεφαλάς και ἡμίτομα σώματος, ἥτοι τὰ

θεραπευθέντα ή θεραπευτέα μέλη τῆ βοηθεία της θεότητος, ὅπως δηλ. γίνεται σήμερον εις τὴν Παναγίαν της Τήνου και εις πλεῖστα ἄλλα μέρη της Ἑλλάδος.

Ἡ πρὸς τούς θεοὺς ἀπονειομένη λατρεία δὲν διέφερε πολὺ της γνωστῆς κατὰ τούς ἐλληνικοὺς χρόνους. Θυσίαι βοῶν και αἰγῶν, προσφοραὶ των ἀπρχῶν της γῆς καρπῶν και ὑγρῶν, προσευχαὶ και δεήσεις ἐνώπιον τοῦ εἰδώλου της θεότητος ή των ἱερῶν αὐτῆς συμβόλων ἔμπροσθεν των νῶν ή ἐντὸς αὐτῶν φαίνονται εις τὰ εύρέθέντα μνημεία.

Εἰς τούς νεκροὺς ἀπενέμοντο αἱ αὐταὶ τιμαί, ἐσπένδοντο χοαί, ἐγίνοντο θυσίαι και προσήγοντο προσφοραὶ κατὰ τὸν ἐνταφιασμὸν και ἴσως ἄλλας τακτὰς ἡμέρας. Εἰς τὴν λάρνακα της Ἀγ. Τριάδος εἰκονίζονται αἱ διάφοροι ἱεροπραγαίαι αἱ λαμβάνουσαι χώραν κατὰ τὴν ταφήν ή κατόπιν, συνοδεύονται δὲ αἱ ἱεραὶ αὐταὶ πράξεις και διὰ μουσικῆς, της κρούσεως ἐπταχόρδου λύρας εις τὴν μίαν πλευρὰν και της ἀπὸ διπλοῦ αὐλοῦ αὐλήσεως εις τὴν ἄλλην.

(Ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν της Κρήτης τοῦ κ. Στ. Ξανθοῦδίδου. Ἐκδ. της Ἑλλ. Ἐκδ. Ἐταιρείας)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Μετὰ τὸ ἀπονειομένον κίνημα της 16ης Ὀκτωβρίου, ή διασκαλυθεῖσα νάξις ἀποκατεστάθη και ή Βουλὴ ἐξήκολούθησε τὸ νομοθετικὸν ἔργον της.

Μεταξὺ των τόσων εἰσαχθέντων νομοσχεδίων ἀναμενομεν ἀκόμη ἐκείνα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀναφῆραντῃ εις τὰς γυναίκας, και τὰ ὁποῖα θὰ ἀποδείξουν ἔτι ή πολιτεία δὲν θεωρεῖ τὸ ἥμισυ ἀκριβῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἀνάξιον πάσης κυβερνητικῆς μερίμνης και νομοθετικῆς προστασίας. Οὕτε εἶναι δυνατὸν Κυβέρνησις, ή ὁποία ὀμιλεῖ, σκέπτεται και ἐργάζεται ὑπὲρ της ἀνορθώσεως νὰ φρονῆ ὅτι ή ἀνορθωσις αὐτὴ ἀποβλέπει τὰς διαφόρους δημοσίας θέσεις, ἔχι δὲ και τὴν μόρφωσιν τοῦ Ἑλλήνου ὡς ἀτόμου και ὡς παρχόντος κοινωνικῆς εὐημερίας και ἔθνικοῦ πλοῦτος.

Διότι τοιαύτη μόρφωσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μονομερῆς και νὰ ἀφορᾷ μόνον εις τὸν ἀνδρικὸν πληθυσμὸν και ὄχι και εις τὸν γυναικειον. Δυστυχῶς ἀπὸ τὰ μέχρι σήμερον εἰσαχθέντα νομοσχεδία ὄχι μόνον κανὲν δὲν προνοεῖ διὰ νομοθεσίαν, ἀναφερομένην εις τὰς γυ-

ναίκα, ἀλλὰ και εἶχεν εἰσαχθῆ ἐν τοιοῦτον ἀκυροῦν τὸν περὶ τηλεφωνητριῶν νόμον.

Εὐτυχῶς ὅτι ὁ ὑπουργὸς των Ἐσωτερικῶν, ὁ ἀνεύθυνος, φυσικά, διὰ τὸν διωγμὸν αὐτόν, τὸν διοργανωθέντα παρὰ της ὑπηρεσίας, ἀπέσυρε τὸ νομοσχέδιον και αἱ δυστυχεῖς τηλεφωνήτριαι ἔμειναν εις τὰς θέσεις των, ἀφοῦ πρωτύτερα ἔφθασαν μέχρι τοῦ σημείου νὰ προσφέρουν και τούς εὐτελεῖς μισθοὺς των ὑπὲρ της πατρίδος, κατὰ τὴν διάρκειαν της οἰκονομικῆς κρίσεως, ἣν διερχόμεθα.

Εἰς τὸν κ. Τριανταφυλλάκον ὀφείλονται θερμότατα συγχαρητήρια, διότι ἀπέσυρε τὸ ἀδίκον νομοσχέδιον και δι' αὐτῆς της πράξεώς του ἀνεγνώρισε τὴν ὑποχρέωσιν της Κυβερνήσεως, μεθ' ἑλας τὰς ἀντιδράσεις των ἐνδιαφερομένων, νὰ διευκολύνῃ, ὑποστηρίξῃ και προστατεύῃ τὴν ἐργαζομένην γυναῖκα.

Ἀπὸ τὸν κ. Τριανταφυλλάκον, ὡς ὑπουργὸν των Ἐσωτερικῶν ἀπεκδεχόμεθα εις τὴν σύνοδον αὐτὴν της ἀνορθώσεως ὅλων των κλάδων τὴν ψήφισιν νόμων προστατευτικῶν διὰ τὰς γυναίκας και τὰ παιδιὰ και των δύο φύλων.

Ὁ νόμος αἴφνης ὁ κανονίζων τὰς ἐργασίμους ὥρας της ἡμέρας των γυναικῶν και μικρῶν ἐργατῶν και ἐργατῶν, ὁ νόμος ὁ ἀπαγορεύων διὰ τὰς γυναίκας και τὰ παιδιὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν εις τὰ ἐργοστάσια, ὁ νόμος ὁ προστατεύων τὰ νέα κορίτσια ἀπὸ τούς σωματεμπόρους, και τόσοι ἄλλοι προστατευτικοὶ νόμοι, ψηφισθέντες πρὸ δεκάδων ἐτῶν εις ἑλας τὰς πολιτισμένους χώρας τοῦ κόσμου, πρέπει νὰ εἰσαχθοῦν, νὰ συζητηθοῦν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ή ὁποία ὑπόσχεται γενικὴν ἀνορθωσιν, και ή ὁποία ἔχει τὴν δύναμιν ἐξαιρετικῶς νὰ προβάιῃ ἀνευ ἀντιδράσεως και δυσκολιῶν εις τὸ ἀνορθωτικὸν ἔργον της.

Ὁ κ. Τριανταφυλλάκος ἄνθρωπος, θετικὸς εὐσυνείδητος, ἀνεπτυγμένος δὲ, ὥστε νὰ ἐνοῆ ποῖα καθήκοντα ἐπιβάλλονται εις τούς πολιτικούς ἄνδρας ἀπέναντι των ἐργατικῶν τάξεων, και ποῖα προστατευτικὰ μέτρα ἐνδεικνύονται διὰ τὰς ἐργαζομένας γυναίκας και τὰ παιδιὰ, θὰ σπεύσῃ, εἶμαι βεβαία, νὰ ὑποβάλῃ και τὰ νομοσχεδία ταῦτα, ἀνταποκρινόμενος ἄλλως τε εις τὸν πόθον τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου των Ἑλλήνων, αἱ ὁποῖαι δι' εἰδικῶν ὑπομνήματος της ἐπιτροπῆς ἐπικαλοῦνται τὴν εἰσαγωγὴν και ψήφισιν των ἀνω νόμων παρὰ τοῦ κ. Ἐπουργοῦ των Ἐσωτερικῶν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν μόλις, ὡς ἀναγράφεται εις ἄλλην στήλην, ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Briand ἐδέχθη ἐπιτροπὴν κυριῶν, αἵτινες ἐζήτησαν τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου

περὶ πολιτικῆς ψήφου των γυναικῶν. Ὁ κ. Briand ἐξεφράσθη ἀπεριφράστως ὑπὲρ της γυναικειᾶς ψήφου, ὡς και ὁ Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Φαλλιέρ, ὁ ὁποῖος εις πολιτικὴν πρόποσιν, ἔφερε μόνος του τὸ ζήτημα και εἶπεν ὅτι θεωρεῖ τὴν ἐπίσημον ἐπέμβασιν της γυναικὸς εις τὴν πολιτείαν, ἐπωφελῆ και ἀναγκαίαν.

Ἡμεῖς δὲν ζητοῦμεν ἀπὸ τούς Ἑλληνας Ἐπουργοὺς ψήφους. Ζητοῦμεν μόνον νόμους προστατευτικούς ὑπὲρ της πασχούσης και ἐγκαταλειμένης εις τὴν τύχην της παιδικῆς ἡλικίας, ὅπως και ὑπὲρ της πτωχῆς ἐργαζομένης γυναικὸς, ή ὁποία ἀνατρέφει τούς πολίτας και τούς στρατιώτας της αὔριον.

K. PAPPEN

Η ΨΗΦΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ

(ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ)

Νίκη και θρίαμβος! Ἐπερέβημεν σχεδὸν τὰς Ἀγγλίδας, χωρὶς νὰ γίνωμεν κἄν suffragettes, χωρὶς νὰ κἄμωμεν θόρυβον, χωρὶς νὰ μεταχειρισθῶμεν ἄλλα ὄπλα και ἄλλα μέσα ἀπὸ τὰ της λογικῆς.

Μόλις πρὸ μηνῶν, ἀπὸ τὸν τελευταῖον Φεβρουάριον ἐσχηματίσθη ή μεγάλη μας ἔνωσις ὅλων των φεμινιστικῶν σωματείων διὰ τὸ δικαίωμα της ψήφου και ἤδη ἔχομεν τὴν ἐπίσημον ὑπόσχεσιν τοῦ πρωθυπουργοῦ της Γαλλίας κ. Briand, ὅτι θέλει ὑποβάλλῃ τὴν πρότασιν περὶ παρχωρήσεως της ψήφου των γυναικῶν κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς εις τὸ Ἐπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἡ κ. Jeanne Schmall, πρόεδρος της ὑπὲρ της γυναικειᾶς ψήφου ἐνώσεως ἐπαρουσιάσθη προχθὲς εις τὸν πρωθυπουργὸν της Γαλλίας κ. Briand, εις τὸν ὁποῖον παρέστησε τὴν ἀνάγκην της παροχῆς ψήφου εις τὰς γυναίκας κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς. Ἡ κ. Briand ἀνέφερε τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Δανίαν, τὴν Σουηδίαν και Νορβηγίαν, τὴν Φινλανδίαν ὡς και τὰ περισσότερα κράτη των Ἠνωμένων Πολιτειῶν της Ἀμερικῆς, εις τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν παρχωρήσιν της δημοτικῆς ψήφου εις τὰς γυναίκας ἐπῆλθαν τόσαι μεταρρυθμίσεις και βελτιώσεις εις τὴν λειτουργίαν των δήμων.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐδήλωσεν, ὅτι κατ' ἀρχὴν εἶναι ὑπὲρ της ψήφου της γυναικὸς, ὄχι μόνον διὰ τὰ δημοτικὰ, ἀλλὰ και διὰ τὰ

νομαρχιακά συμβούλια, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ὑποβάλῃ τὴν σχετικὴν πρότασιν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ὡστε οἱ Γάλλοι πολιτευόμενοι ὄχι μόνον ἀβρότεροι ἀπὸ τοὺς συναδέλφους των Ἀγγλοὺς εἶναι, ἀλλὰ καὶ δικαιότεροι. Διότι καὶ μὲν αἱ Ἀγγλίδες ἔχουν ἀποκτήσει πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς καὶ ἔχουν ἤδη καὶ δημάρχους γυναῖκας, ὅμως προκειμένου περὶ τῆς πολιτικῆς ψήφου, ὑπὲρ ἧς ἔχει ἤδη κηρυχθῆ ἡ πλειονοψηφία τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, ὁ κ. Ἀσκουίθ οὔτε νὰ ἴδῃ, οὔτε νὰ ἀκούσῃ ἐδέχθη τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Suffragistes.

Ἐὰν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ζήτημα τῆς πολιτικῆς ψήφου τῆς γυναικός, συζητεῖται πρὸ ἐνὸς ἀκριβῶς αἰῶνος εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅτι πλὴν τῶν ἐπαναστατηρῶν καὶ ἐκβιαστικῶν suffragettes ὑπάρχουν καὶ αἱ συντηρητικαὶ καὶ οἱ συντηρητικοί, οἱ ἀνήκοντες εἰς ὅλα τὰ κόμματα, τότε ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Ἀγγλοῦ Πρωθυπουργοῦ εἶναι ἀδικαιολόγητος.

Ἐνῶ παρ' ἡμῖν τὰ πράγματα ἀλλάζουσιν. Ἡ Κυβέρνησίς μας φαίνεται ἐμπνεομένη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ κλάς διαθέσει. Ἐὰν δ' οἱ συναδέλφοι τοῦ κ. Briand ἀποδεχθῶσι τὰς αἰτήσεις μας περὶ δημοτικῆς ψήφου μεθ' ὅσης προθυμίας ἐδέχθη αὐτὰς ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἐὰν μάλιστα προσθέσῃ εἰς αὐτὰς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς πολιτικῆς ψήφου, τότε θὰ δειχθοῦν εἰς τὰ ζητήματα αὐτὰ ἐφάμιλλοι τῶν Δανῶν καὶ Σκανδιναυῶν καὶ Φινλανδῶν καὶ Αὐστραλῶν συναδέλφων των.

Ἐκ τῶν Λατινικῶν δὲ φύλων, οἱ Ἰταλοί, εἰς τοὺς ὁποίους μόνον πρὸ δύο ἐτῶν ἐτέθη τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ψήφου, ὄχι μόνον τὸ υἱοθέτησαν, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγων σημαντικῶν τοῦ μεγάλου Ἰταλοῦ οικονομολόγου κ. Λουτσάτη, ἐξῆραν τὴν εὐεργετικὴν δύναμιν τῆς γυναικός καὶ τὸ δικαίωμά της σήμερον νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν κίνησιν καὶ πρὸς παντὸς πολιτεύματός.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου οἱ μεγάλοι πολιτικοὶ ἄνδρες, οἱ κηρυχθέντες ὑπὲρ τῆς προόδου ἀναλαμβάνουν αὐτοὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν νέων πολιτικῶν ζητημάτων, τῶν ὁποίων τὴν πορείαν κλονίζουσιν σύμφωνα μὲ τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας καὶ ἀπαιτήσεις ὡς καὶ μὲ τὸ δίκαιον.

J. Hiops

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, εἰς ἓνα λόγον του ἐκφωνηθέντα τελευταίως εἰς τὸ Παρίσι ἀνεκηρύχθη ὑπὲρ τῆς ἰσότητος τῶν δύο φύλων καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν, ὅπως καὶ ὁ νόμος σπεύσῃ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐν λόγῳ ἰσότητα.

Ἐπίσημος suffragistes, μεταξὺ ἄλλων εἶναι καὶ ἡ λαίδη Constance Lytton, ἀδελφὴ τοῦ λόρδου Lytton, μέλους διακεκριμένου τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων. Ἡ λαίδη συλληφθεῖσα μετ' ἄλλων, ἀπήχτησεν ὅπως τοποθετηθῆ εἰς δωμάτιον τῆς φυλακῆς ὅμοιον μὲ τῶν ἄλλων συντρόφων της, μὴ δεχθεῖσα νὰ γίνῃ δι' αὐτὴν καμμία διάκρισις.

Μεταξὺ τῶν εὐρισκόμενων εἰς τὰς φυλακάς, διὰ τὰς τελευταίας ταραχὰς τὰς προκληθείσας ἀπὸ τὰς suffragistes εἰς Newcastle εἶναι καὶ ἡ Mrs Brailford, ἡ ὁποία εἶχε κατέλθει εἰς Κρήτην κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ταραχῶν, μὲ πολλὰ τρόφιμα, ἐνδύματα καὶ εἶδη νοσηλείας καὶ παρέσχεν ἐξαιρετικὰς βοηθείας εἰς τοὺς ἐπαναστάτας. Ἡ αὐτὴ εἶχε μεταβῆ καὶ εἰς Μακεδονίαν, ὅπου μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς της κατώρθωσε νὰ σώσῃ ἀπὸ τῆς καταστροφῆς ὀλόκληρον χωρίον μὲ τρεῖς χιλ. ψυχὰς. Γυναῖκες τοιαύτης ψυχικῆς δυνάμεως, δὲν εἶναι παράδοξον πῶς ζητοῦν μὲ τὸσον φανατισμὸν τὴν πολιτικὴν ψήφον, ἡ ὁποία εἶναι ἀφημένη ἐλευθέρως εἰς χεῖρας ἀνδρῶν καὶ τῆς τελευταίας ἀκόμη κοινωνικῆς ὑποστάτης.

Οἱ Τοῦρκοι φιλελεύθεροι ἤρχισαν νὰ ἐξανίστανται κατὰ τοῦ δουλικῆς καθεστῶτος τῶν γυναικῶν των. Ἡδὴ ἰδρῦθη σύνδεσμος κατὰ τοῦ γυναικίου καὶ τοῦ γιασμακίου, τελευταίως δὲ ὁ Gasprinski μπέης ἔγραψε σφοδρότατον ἄρθρον εἰς τοὺς Times διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν σκλάβων. Εἶναι αἶσχος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, εἶπε, νὰ πωλοῦνται ἀκόμη νέα καὶ ὠραῖα κορίτσια κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ποῦ πωλοῦνται τὰ ἄλογα διὰ τὰς ἵπποδρομίας, εἰς κράτος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀξιοῦνται δικαίωματα πολιτισμοῦ.

Αἱ φεμινίστριαι τῆς πόλεως Lyon τῆς Ἀμερικῆς ἐπενόησαν περιεργὸν μέθοδον διεκδικήσεως πολιτικῶν δικαιωμάτων. Εἰς τὴν ἀγορὰν, εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, ἔξω ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας τοποθετοῦνται μέλη τοῦ συλλόγου των μὲ βιβλιάρια ἀνά χεῖρας, ἐπὶ τῶν ὁποίων σημειώνουν τὰς ἀκολουθίας ἐρωτήσεις: *Πιστεύετε ὅτι ὁ μέθυσος τοῦ ἀντικρυνοῦ οἰνοπωλείου ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα καὶ εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐργάζεται καὶ σκέπτεται ὑπὲρ αὐτῆς, περισσότερον ἀπὸ τὴν μητέρα ποῦ σᾶς ἀνέθρεψεν ἢ ἀπὸ τὴν γυναῖκα σας;*

Πιστεύετε ὅτι ὁ ὑπηρέτης σας καὶ ὁ ἐργάτης τοῦ ἐργοστασίου σας ἔχουν περισσοτέραν τιμότητα, κρίσιν, εὐσυνειδησίαν καὶ μόρφωσιν ἀπὸ τὴν γυναῖκα σας καὶ τὴν μητέρα σας;

Φυσικὰ οἱ πρὸς οὗς ἀποτείνονται αἱ ἐρωτήσεις

αὐτὰ ἀπαντοῦν καὶ γράφουν ὄχι μὲ μεγάλα γράμματα. Μετὰ τὰ ὄχι ὑπάρχει τὸ συμπέρασμα: Ἄρα ἀναγνωρίζετε ὅτι εἶναι ἀδίκον νὰ ἀρνήσῃτε τὴν ψήφον, ἡ ὁποία ἀντιπροσωπεύει τὰ συμφέροντά σας εἰς τὸ κοινοβούλιον εἰς τὰς γυναῖκας, ἐνῶ τὴν ἐμπιστεύεσθε εἰς τοιοῦτους ἄνδρας.

Ἄρα εἴθε ὑποχρεωμένος νὰ ζητήσετε τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ λάθους αὐτοῦ καὶ νὰ υπογράψετε τὴν παρούσαν αἴτησιν. Κατ' αὐτὸν τὸν λογικώτατον τρόπον αἱ υπογραφαίτων αἰτούντων τὴν πολιτικὴν ψήφον διὰ τὰς γυναῖκας εἶναι τόσον πολλαί, ὥστε νὰ θεωρηθῆ ἡ ἐπιψήφισις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐξησφαλισμένη.

Ἡ ὑποψηφιότης γυναικὸς δημάρχου ὑπεβλήθη εἰς Πράγαν, ὅπου, ὡς γνωστόν, αἱ γυναῖκες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγωνται κατόπιν νόμου τοῦ 1861, εἰς τὸν ὅσον γίνεται λόγος καθολικῆς ψηφοφορίας, χωρὶς νὰ ἀναφέρεται εἰς αὐτὸν διακρίσεις φύλου. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ νόμος ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐκλεγόμενους καὶ ὄχι εἰς τοὺς ἐκλογεῖς, ἡ ἐπιτυχία τῆς υποψηφίου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς ἀνδρικὰς ψήφους.

Ἡ ἐλπίς τῆς ἐπιτυχίας δὲν μειοῦται διὰ τοῦτο, διότι τὰ δύο κυριώτερα κόμματα τῶν φιλελευθέρων καὶ τῶν ἀνεξαρτήτων καὶ ἡ πλειονότης τῶν Τσέχων βουλευτῶν εἶναι κηρυγμένοι ὑπὲρ τῆς γυναικείας ψήφου.

Αἱ γυναῖκες τῆς Οὐγγαρίας καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα θὰ ἀποκτήσουν καὶ αὐτὰι πολὺ γρήγορα πολιτικὴν ψήφον. Εἰς τὴν τελευταίαν συνάθροισιν τῶν πολιτικῶν συλλόγων εἰς Tennessee ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος κ. Johans Szury ἀπήγγειλεν ἐνθουσιώδη λόγον ὑπὲρ τῆς γυναικείας ψήφου καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Οὐγγρικὴ βουλή ἵπποτικώτερα καὶ δικαιοτέρα τῆς Ἀγγλικῆς θὰ παρεῖχεν εἰς τὰς γυναῖκας τὴν ψήφον, χωρὶς νὰ τὰς ἀναγκάσῃ νὰ τὴν πάρουν διὰ τῆς βίας. Ὁ Οὐγγρικὸς τύπος ἐκηρύχθη κατὰ πλειονότητα ὑπὲρ τῆς γυναικείας ψήφου.

Αἱ Νορβηγίδες ψηφίζουν. Κατὰ τὰς γενομένας ἐκλογὰς ἐν Νορβηγίᾳ διὰ πρώτην φοράν αἱ γυναῖκες ἐψήφισαν. Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε συγκεντρωθεισῶν πληροφοριῶν αἱ ἀγρότιδες γενικῶς ἐψήφισαν ἐλάχιστα. Εἰς τὰς πόλεις ἀσ' ἐτέρου ἰδίως αἱ σοσιαλιστίστριαι γυναῖκες τῶν ἐργατικῶν τάξεων διήλθον πρὸ τῶν καλπῶν. Ἐπίσης ἀθρόαι ἐψήφισαν αἱ κυρίαὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων καὶ αἱ κυρίαὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν γραμμάτων ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς γυναῖκας τῆς ἀστικῆς τάξεως, αἵτινες ὅλως ἀδιαφόρως ἔχουσαι πρὸς τὴν ψήφον τῆς γυναικός οὐδ' ἐσκοτίσθησαν δι' αὐτήν.

Ἡ ἀρχηγὸς τῆς Ἐνώσεως τῶν ψηφισουσῶν γυναικῶν δις Ζίνα Κρόγκ ὑποψήφιος κυβερνητικῆς... ἀποτυχούσα εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ δύο ἄλλαι κυρίαὶ ὑποψήφιοι, ἀποτυχούσαι, ἐδήλωσαν εἰς τοὺς δημοσιο-

γράφους ὅτι πανταχοῦ ἐγένοντο μετὰ πολλῆς τιμῆς δεκταὶ καὶ ὅτι ἐὰν ἀπέτυχον, τοῦτο οφείλεται εἰς τὸ γεννηθὲν ἀντικυβερνητικὸν ρεῦμα.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Τὰ μῆλα εἶναι ὁ καρπὸς τῆς μόδας, ἡ πανάκεια τῆς ἡμέρας. Ὑγιάν, μακροβιότητα, εὐεξίαν, ὅλα τὰ ὀφέλιμα ἀπορρέουν ἀπὸ τὰ μῆλα. Εἶναι βέβαιον ὅτι τὰ μῆλα εἶναι ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους καρπούς, ὅτι διὰ τὴν οἰκοδέσποιαν τὰ μῆλα χρησιμεύουν πρὸς κατασκευὴν πολλῶν εἰδῶν κομποστῶν, γλυκῶν, παστῶν καὶ φαγητῶν ἀκόμη, ὅτι γιὰ τὰ παιδιὰ τὰ μετὰ κατὰ στομάχια εἶναι καὶ εὐχάριστα καὶ ὀφέλιμα τραγόμενα ὡμά, ἐνῶ διὰ τὰ ἀδύνατα στομάχια εἶναι εὐεργετικά, ὅταν τρώγονται βρασμένα μὲ ὀλίγην ζάχαριν. Ὑπὲρ τὰ μῆλα, ὀφελούν τοὺς ἔχοντες τὸ στήθος ἀδύνατον. εἶναι μαλακτικά, ὀφέλιμα διὰ τὴν καταρροὴν ἓνα κατάπλασμα ἀπὸ μῆλα καθησυχάζει καθε ὀδῆμα ἢ ἀπόστημα, ἐλαττώνει τὴν φλόγωσιν καὶ καταπραῖνει τοὺς πόρους. Εἰς ὀφθαλμίας ὄχι χρονίας κατάπλασμα μῆλων χλιαρῶν ἀφαιρεῖ τὴν φλόγωσιν καὶ δροσιζει τὰ μάτια.

Μῆλα ριζόγαλο. Ἐτοιμάσετε ὡς συνήθως τὸ ριζόγαλό σας μὲ ὀλίγη φλούδα λεμονιοῦ. Βράσετε χωριστὰ εἰς σιρόπι τὰ μῆλα σας, ἀφοῦ τὰ παστρέψετε καὶ ἀφαιρέσετε τὰ κουκούτσια μὲ τὸ ἐσωτερικόν. Βάλετε εἰς καραβάναν ἢ εἰς πιάτο φούρνου τὸ ριζόγαλό σας, σκεπάσετε τὸ μὲ τὰ μῆλα καὶ βάλετέ το εἰς φούρνον ἐλαφρὸν ἕως νὰ κάμουν κρούσταν.

Μῆλα κρέμα. Καθαρίσετε κάμποσα μῆλα, ἀφαιρέσατε τὸ μέσον καὶ γεμίσετε τὸ κενὸν μὲ ψιλὴ ζάχαρι. Κάμετε μία κρέμα συνειθισμένη, ἀραδιάσατε τὰ μῆλα μέσα εἰς ριχὴ φόρμα ἢ εἰς πιάτο ποῦ πηγαίνει εἰς τὸν φούρνον, χύνετε τὴν κρέμα ἐπάνω εἰς τὰ μῆλα καὶ τα βάζετε εἰς ἐλαφρὸν φούρνον. Ὅταν τὰ μῆλα εἶναι ἔτοιμα τὰ βγάξετε.

Μῆλα μὲ ροῦμι. Καθαρίζετε τὰ μῆλα σας, ἀφαιρέτε τὸ μέσον, γεμίσετε τὸ κενὸν μὲ ζάχαρι, κανέλα καὶ γαρύφαλα ψιλοκοπανισμένα καὶ ἀραδιάσατέ τα εἰς πιάτο φούρνου. Βράσετέ τα μὲ ἐλάχιστο νερό, χωρὶς νὰ πολυψηθοῦν. Ἀραδιάσατέ τα εἰς τὴν κομποστιέραν, προσθέσατε ἀρκετὴν ζάχαριν ἐπάνω, ρίξετέ τους ἀρκετὸ καλὸ ροῦμι, ἀνάψετε σπύρτο καὶ βάλλετε φωτιά εἰς τὸ ροῦμι.

Μῆλα φαγητό. Τὰ καθαρίζετε, βγάξετε τὸ μέσον, γεμίσετε μὲ ζάχαρι καὶ κανέλα καὶ τὰ ἀραδιάσετε εἰς πιάτο ποῦ πηγαίνει εἰς τὸν φούρνον. Βράσετε χωριστὰ εἰς χηλὸν σιμιγδάλι μὲ νερό καὶ ὀλίγο φρέσκο βούτυρο καὶ ὅταν ἀρχίξῃ νὰ πήξῃ καὶ εἶναι καλὰ

ψημένο τό χύνετε εἰς τὰ μῆλα σας, ὥστε νὰ σκεπασθῶν. Ἐπειτα τὰ βάζετε νὰ ψηθοῦν εἰς ἐλαφρὸν φούρνον. Ὅταν εἶναι ψημένα καὶ ροδίσουν τὰ βγάζετε. Εἶναι πιάτο φαγητοῦ ἀπὸ τὰ γλυκὰ λεγόμενα, ὡς τὰ κυδώνια.

Γλυκάδια. Εἶναι ἓνα πιάτο ὥραϊο, λεπτό, εὐπεπτο καὶ δυναμωτικό. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς νεφρικούς καὶ ἀρθροϊτικούς. Τὰ λευκαίνετε μέσα εἰς χλιαρὸ νερό, ὅπου τὰ ἀφίνετε δύο ὥρας. Ἐπειτα τὰ βάζετε εἰς κατσαρόλαν πού βράζει μὲ νερό, τὰ ἀφίνετε νὰ πάρουν δύο τρεῖς βράσεις. Ἐπειτα βάζετε ὀλίγο βούτυρο εἰς κατσαρόλαν, καρότο καὶ μαϊντανὸ ψιλοκομμένο, 1)2 ποτήρι ἄσπρο κρασί καὶ τὰ γλυκάδια σας καὶ βράζουν.

ΤΗΣ ΠΟΥΔΡΕΣ ΣΑΣ, τῆς κρέμ σιμόν, τὰ ἀρώματα, τὰ σαπούνια καὶ τὰς δροσιτικὰςσκευασίας τοῦ δέρματος προμηθεύσθε ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἀριθ. 42, μυροπωλεῖον τοῦ κ. Μπαχαρία. Ἐχει θαυμασίαν συλλογὴν ἀπὸ καλλυντικὰ τοῦ δέρματος,σκευασίας διὰ τὰ μαλλιά, ἀρώματα δὲ ἐκλεκτότατα εἰς τιμὰς ἀσυναγωνίστους.

Ἡ « Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν » συνιστᾷ θερμότατα τὸ μυροπωλεῖον τοῦτο, εἰς τὸ ὅποσον πωλοῦνται καὶ ἔλα τὰ εἶδη τῆς τουαλέτας μιᾶς κυρίας.

Ἐνοικιάζεται ΠΙΑΝΟ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ναυαρίνου, ἀριθ. 16.

ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίδους.

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

16 Λεωφόρος Ἀμαλίας Πύλη Ἀδριανοῦ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. παντοπόλας

Ἀξιότιμε Κύριε,

Συστήσασι εἰς τὴν Κλινικὴν μας Ἀναρρωτήριον, παρακλοῦμεν ὑμᾶς θερμῶς, ὅπως καὶ ὑμεῖς ἔλθετε ἀργὸς χορηγῶν εἰς εἶδος) ἐκ τοῦ καταστήματός σας, ἀπαξ τοῦ ἔτους μόνον καὶ 1 (μίαν) μόνον ὀκάν, ἐκ τῶν ἐξῆς ἐδωδίων τῆς ἐκλογῆς σας.

Εἶτε 1 ὀκ. ζάχαρι εἶτε 1 ὀκ ὀρίζιον εἶτε 1 ὀκ. φακί
» 1 » καφῆ » 1 » μακκαρόνια » 1 » μπιζέλια
» 1 » βούτυρον » 1 » τυρὸν » 1 » σάπωνα

Ἐσαύτως παρακλοῦμεν ὅπως συστήσῃτε εἰς τοὺς πελάτας σας ν' ἀγοράσωσι ἀπαξ τοῦ ἔτους ἐκ τοῦ Καταστήματός σας 1 ὀκάν ἐκ τῶν ἄνω ἐδωδίων καὶ ἀποστείλῃτε αὐτὴν εἰς τὴν ἄνω διεύθυνσιν μὲ τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ καὶ θέλετε λάβῃ ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς, παρὰ τῆς Κυρίας Ἐφόρου.

Τὸ Συμβούλιον

Ὁ καλλίτερος τρόπος ἐξασκήσεως τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὰς μητέρας εἰς τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα εἶναι ἡ ἐκ τῶν μικρῶν οἰκονομιῶν τῶν ἀγορᾶ Δαχτείων τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου, ἀπὸ τὰ ὅποια καὶ αὐταὶ καὶ ἐκεῖνα εἰμποροῦν νὰ ἐλπίζουσι μέγα κέρδος.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ τελείως κατηρητιμένη, συνιστομένη θερμότατα ἀπὸ ἡμᾶς ζητεῖ παραδόσεις. Πληροφορεῖσιν εἰς τὸ γραφεῖον μᾶς.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις, ὑποκαταστήματα ἐν Πειραιεῖ, Ἀργεῖ καὶ Πύργῳ.

Πρακτορεῖα ἐν Πάτραις καὶ Ναυπλίῳ.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ

Συνάλλαγμα.—Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί.—Εἰσπράξεις.—Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων.— Ἀγροπραωλησιαὶ χρεωγράφων.—Προεξοφλήσεις.—Φύλαξις χρεωγράφων καὶ τιμαλφῶν.

TAMIEYΓHPION MEΧΡΙ 5,000 ΔΡ.

4 0/0 εἰς ἀ'. ζήτησιν. — 5 0/0 ἐν ἔτος.

Τόκοι καταθέσεων :

Διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν	3 1/2 0/0	ἐτησίως
» » » μετὰ τρεῖς μῆνας	4 0/0	»
» » » μετὰ ἐξ μῆνας	4 1/4 0/0	»
» » » μετὰ ἐν ἔτος	4 1/2 0/0	»
» » » μετὰ δύο ἔτη	5 0/0	»
» » » μετὰ τρία ἔτη καὶ ἄνω	5 1/2 0/0	»
» » εἰς χρυσὸν 1/2 0/0 ὀλιγώτερον.		

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

1) Εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή ἐμπορευμάτων ἐπὶ προμηθείᾳ.—2) Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἰαλλικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρίας ΦΟΙΝΙΞ Πυρὸς καὶ Ζωῆς.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ

1) Εἰσπράξεις ἐνοικίων.—2) Διχειρίσεις περιουσιῶν.—3) Ἐκτέλεσις διαθηκῶν.—4) Γνωμοδοτήσεις καὶ συντάξεις συμβολαίων.